

Po pošti prejemati:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " — h
četrt " 6 " 50 "
mesec " 2 " 20 "

V upravnistvu prejemati:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " — h
četrt " 5 " — h
mesec " 1 " 70 "

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekepi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 45.

V Ljubljani, v soboto 24. februvarja 1900.

Letnik XXVIII.

Postni pastirski list ljubljanskega knezoškofa.

Zadnje leto devetnajstega stoletja se hitro naprej pomika. Hvala Bogu, da ste ga povsod tako lepo začeli. Povsod ste hiteli, la v zakramentu sv. pokore operete svoje duše ter morete o polnoči, koj prvo uro nočnega leta, pristopiti k mizi Gospodovi, prejeti Jezusa, Zveličarja svojega, v svoje srce in tako ž Njim združeni, pod Njegovim varstvom stopiti v novo leto.

Kaj nam bo to leto prineslo? Čujemo o krvavih vojskah in o pripravah za vojske, čujemo o potresih, povodnjih, boleznih, čujemo o siromaštvu in lakoti, čujemo jok, dihanje, obupovanje.

Oh, to je začetek kazni razžaljenega Boga. Saj nasprotujejo Bogu in Sinu Njegovemu Jezusu Kristusu ne samo posamezni ljudje, ampak tudi ljudstva in države, ktere ali naravnost pospešujejo, ali vsaj dopuščajo, da se govori, piše in dela proti Bogu, proti Odrašeniku, proti cerkvi Jezusovi in njenim napravam, proti veri, proti zapovedim božjim in cerkvenim. Za ljudstva in za države ni večnosti, zato jih mora pravična kazen božja doseči v časnosti.

Z narodi in z državami bomo tudi mi Slovenci trpeli: toda upam, da nas bo Gospod Bog obvaroval največjih nesreč, upam, da se bo letos za vse naše življenje ozir časnega blagostanja in večne sreče marsikaj storilo in izpeljalo Vam vsem na korist. Kar koli nas veruje v Boga in Sina Njegovega Jezusa Kristusa, duhovni in neduhovni, smo se zavzeli, da storimo vse, kar le moremo, da Vas vzdržimo in uvrstimo v vernem, krščanskem življenju in da tudi vse razne časne zadeve uravnamo po načelih sv. evangelija.

Trdno upam, da bo Gospod Bog to naše prizadevanje blagoslovil, ako ostanemo vsi zvesti Gospodu Jezusu, kateremu smo se z očiščenim srcem prvo uro tega leta pri pol-

nočnici poklonili. Saj ga ni družega imena, v katerem bi se mogli izveličati, razen Imena Jezusovega, in vedno bodo veljale besede Njegove: »iščite najpoprej kraljestvo Božje in Njegovo pravico, vse drugo se vam bo dodalo.«

Letos bi Vas z vsem svojim delovanjem rad še bolj utrdil v tem mišljenju in življenju. Tekom leta vam bom govoril o Gospodu Jezusu, o presvetem Njegovem Srcu in o sveti Njegovi cerkvi, ker tako podučevanje zahtevajo časovne razmere in želé naši poglavarji v Rimu.

Danes začnem z vprašanjem: Kdo je Jezus Kristus? Odgovor naj le še bolj pojasni vašo vero, da je On Sin živega Boga, pravi Bog, edini naš Zveličar, ter se morete te vere veselega srca tako okleniti, da vas nobena skušnjava ne bo mogla od nje odvrti.

I. Kdo je Jezus Kristus? Oglejmo si Ga prav točno, kakor nam Ga opisuje sv. evangelij; oglejmo Njegovo življenje, Njegov nauk in Njegova dela, iz katerih nam sije notranji Njegov duh, da vidimo, je-li On samo človek, ali kaj več.

Kako vzvišen je Njegov nauk! Divno govori o Bogu in Njegovih delih, o Njegovem bitju, o Njegovi ljubezni in pravičnosti; jasno podučuje o večnosti, o naši duši, o vrednosti našega življenja; točno urejuje svet in kar je na svetu. O vsem pa govori tako lahko, tako prepričevalno, tako jednostavno, kakor da kar gleda večne resnice in notranje življenje troednega Boga. Ljudstvo čuti, da On podučuje vse drugače, kakor navadni učitelji.

In kako globok in dalekosežen je Njegov pogled! On gleda v srca, vidi skrite misli svojih poslušalcev, odkriva pritažene zlobne namere svojih sovražnikov; dve, tri besede in — ribiči zapuščajo vse, pa hodijo za njim, Samaritanka se spreobrne, grešniki se spokoré, hinavski farizeji osramoté; apostoli mu zatrjujejo svojo zvestobo. On pa jim

pové, da ga bo Juda izdal, Peter zatajil, vsi zapustili.

Kaj ne, On gleda v dno srca in duše posameznikov! Ali On gleda tudi v prihodnost narodov. Gleda, kakor iz daleč, kako Jeruzalem pada, kako so judje premagani, poteptani in po vsem svetu raztreseni; gleda, kako uspešno apostoli delujejo, kako se narodi spreobračajo, kako se Njegova cerkev bojuje in širi po vsem svetu in ostane nepremagljiva do konca sveta. Vsa prihodnost Mu je pred očmi razgrnjena, On jo kakor neposredno gleda.

V Njegovem nauku ni nobena beseda prazna, vsaka obrodi prekrasen sad. On reče: blagor ubogim, blagor žalostnim, blagor njim, ki so čistega srca, blagor preganjanim zavolj pravice, in glej sadú: te besede so rodile vse apostole, vse device, vse mučence, vse dobrotnike človeštva. On uči: dajte cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je Božjega in glej: dve oblasti poprej v eni osebi se razdele, in postavi se temelj vsemu napredku in izobraženosti. On uči moliti: Oče naš, kateri si v nebesih, in glej: poprej nepoznano bratstvo oklepa vse ljudi in narode, rodi se enakost vseh pred Bogom.

Kako čudovit je torej duh Jezusov! Čudili se bomo pa še bolj, ako ga poslušamo, kak o govori. Neizrekljivo visoke misli v kratkih, priprostitih besedah! Tri štiri besede, jasne, bistre; pa obsegajo večne postavbe, temeljne zakone družin in društev, vzroke in zdravila zoper ljudske bolezni, večne postavbe neumrljivim dušam!

Tak je duh Jezusov. Kje je sličen veléum? Zastonj ga iščeš v vsi preteklosti! Kaj pa še le njegovo srce?

Poglejmo naše človeško srce; Jezusovemu kar nič ni podobno. Mi sicer ljubimo, toda malo: kdo se v ljubezni vsega daruje, kdo hoče dolgo trpeti za ljubljene osebe? Samo Jezus: On ljubi in žrtvuje vse; saj že koj od rojstva hrepeni po križu, da iz lju-

bezni umrje, da tam Svoje življenje, zadnjo kapljico krvi za nas žrtvuje.

Ljudje ljubijo malo, pa tudi malo osebe: stariše, ženo, moža, otroke, pa še peščico prijateljev; to je vse. Jezus pa ljubi vse ljudi, za vse enako gori: za velike in male, za bogate in revne, za pravične in grešnike, za vse, tudi najbolj zapuščene; da, On gori za vse stvari.

In kako čisto je to srce: ne upam reči, da je angelsko, bilo bi to premalo. On živi sredi sveta, sedi pri mizi grešnikov, pred nogami mu ležé nesrečnice, in vendar nihče ne dvomi o popolni njegovi čistosti. Napadali so na Njem vse, samo ne Njegove nebeske čistosti. Da, glejte sijaja, vstvaril si je množico sre po Svoji podobi, sre devških, čisto ljubečih kakor On.

Kar lepoto Njegovega srca dovede na vrhunec, je to, da hoče in more vsem pomagati, vse potolažiti, vse rešiti, vse osrečiti. Ni mu treba z nami tožiti, da moremo tako malo storiti za one, katere ljubimo, ne, On prosi: Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil. Kdor je žejen, naj pride in pije. Srce Vaše naj se ne vznemirja, donašam vam mir, kakršnega svet nima, mir, ki presega vse. O pridite in žalost Vaša se bo spremenila v veselje. Tako govoriti bi mogli mi sami eni ali drugi osebi. Jezus pa tako govori vsemu svetu!

Kdo je torej Jezus? Ali je res samo človek, ali se nam ne zdi, da seva iz Njega nekaj božjega? Pa pojdemo dalje!

Poglejmo Njegovo pravno popolnost, pa jo izmerimo, če je mogoče; toda nobene mere ne dobimo, da bi jo primerjali. O, Jezusova veličina in lepota kar vse ostalo potemni. Pred to lepoto potemne vse čednosti pred njim, pa tudi vse za njim, kar jih je On sam prouzročil. Tolika je namreč Njegova lepota, da je premnoge tako prevzela in zavzela, da so jo posnemali. Že devetnajst vekov stoji v svetu, milijoni si prizadevajo, da bi jo dosegli; kolikor bolj jo v

LISTEK.

Naš Bebel.

Nemški socijalni demokrat Bebel spisal je o ženi precej debelo knjigo, katera, dasi iz daleka ne tako duhovita kot Marxov »Kamitalka« ali tako temeljita kot Engelsovi spisi o položaju delavcev, se vendar imenuje v enej sapi z deli teh dveh očakov socijalne demokracije, ker na njej temelje socijalno-demokratski nazor o zakonu, ali prav za prav temelji socijalno-demokratski nazor o zakonu, namreč — prosta ali svobodna ljubezen. Ta nazor, ki se pojavlja v obliki zahtevka, ima za razvoj socijalne demokracije dvojno ugodnost: ker najbolj ugaja strastem, najbolj demoralizuje ljudstvo, in tako najtemeljiteje pripravlja tla za socijalno-demokratsko setev, potem pa izpodkopa temeljni nauk katoliške cerkve, najnevarnejše, da edine resne nasprotnice socijalne demokracije.

Mnogo se je govorilo in morda še več pisalo o zakonu. Svojega stališča ne bomo tu obširno razlagali in utemeljevali, ker je razložen in utemeljen v naukih katoliške cerkve, kdor pa te ne pozna, naj vzame v roke katekizem. Dva stavka pa moramo vendar-le zapisati sem: 1. Zakon je zakrament. 2. Zakon je nerazrušljiv. To je nauk katoliške cerkve in to njeni temeljni načeli.

dal je tudi v starem veku preziranemu, da, zaničevanemu ženskemu spolu zopet čast in veljavo. To je bila prava emancipacija ženskega spola!

Res je in tajiti se ne da, da se dandanes, žal, čedalje česče sklepajo zakoni iz pohlepa po denarju ali iz želje po preskrbljenju. Toda to ima izvor v vedno bolj prodirajočem materialističnem naziranju, kojega sad so naposled tudi naše slabe socijalne razmere. Nikakor pa ne gre, izpodkopavati radi teh izrastkov temeljnih naukov o zakonu, kateri nauki drže kot močna vez civilizacijo, da ne razpade v divjaštvo.

Toda, kakor že rečeno, so socijalno-demokratski nauki o zakonu v prvej vrsti agitatorične vsebine in agitatoričnega značaja, in Bebel je star praktikus v agitaciji, ki je to dobro vedel, ko je pisal svojo knjigo o ženi. In vendar se je možu zdelo potrebno, spisati precej obširno, s statističnimi in drugimi podatki nabasano delo o tem vprašanju, ker je čutil, da kar tako površno se tega temeljnega vprašanja lotiti ne sme, dasi se ni vsedel, da bi objektivno preiskaval stvar, marveč je imel že naprej zarisani cilj: izpodkopati temelj zakonu.

Nekoliko lože si je napravil stvar naš slovenski Bebel, ki je pod psevdonimom Danica za prvo številko letošnje »Slovenke« spisal nekako tri strani obsežen članek: Svo-

Znanstveno temeljitost Daničinega članka kaže nje resnoba trditve o jus primae noctis, katere dozdevna »pravica« je že davno od znanosti vržena med staro bajno šaro in živi le še v manjših socijalno-demokratskih listih jetično življenje.

Najprvo postavlja Danica svojemu članku temelj s trditvijo: »Človeštvo občuti redni zakon kot spono in te spono se hoče siloma znebiti«. Ta temeljni svoj stavek utemeljuje tako-le: »Vsi proizvodi novejših umetnikov na raznem polju izražajo to idejo«. Ta stavek izpričuje, da je tisto »človeštvo«, ki »občuti redni zakon kot spono«, oni blazirani, prenasršeni del inteligence, ki se nazivlje »modernim«, majčken, toda zelo glasen del človeštva, del, ki tako kriči, da se skoro le njega sliši, ki sliši samo samega sebe, potem pa misli, da govore in mislijo vsi tako, kot on in da je on poklicani zastopnik narovor človeštva. S tem »človeštvom« torej ne bo nič!

Kako misli Danica rešiti človeštvo nadleže »rednega zakona?« Danica piše: »Ako hočemo razmotrivati možno razmerje mej spoloma v prihodnosti, ne smemo zgubiti iz oči stalne oblike zakona, dasi ne v tej trdi, okerni obliki, kakor se nam reprezentuje še dandanes«. Danica potem zahteva največjo svobodo v izbiranju zakonskega druga. Toda vkljub največji svobodi v izbir-

šega plemenskega izbora (Zuchtwahl) (!) se bodo pa vendar vedno primerjali i slučaji mejebojnih zvez, v kojih zakonec nikakor ne bodo našli zaželjene harmonije, bodisi, da sta se varala že pri izbiranju, bodisi, da sta se še le pozneje divergujoče razvila, da je moral nastati razkol mej njima. V takem slučaju jima mora biti svobodna ločitev brez vsih zlih posledic«.

»Ločitev brez vsih zlih posledic«, to je, kar umeva Danica pod izrazom »svobodna ljubezen«. »Brez vsih zlih posledic«, to je brez tiste ene posledice, in samo to ima Danica, in naj je že kaka ona ali kakov on, ki se skriva za tem — psevdonimom, — v mislih, brez tiste ene posledice, da je nov zakon za časa življenja družega zakonskega družeta zabranjen. Ta Daničin stavek je naravnost naperjen proti nauku katoliške cerkve, in samo to smo hoteli konstatovati, nič drugega.

Statistika kaže, da se na Francoskem in Nemškem sila množe ločitve, znano pa je tudi, kako razpada vsled tega rodbinsko življenje. Toda o tem ne bomo tu govorili obširneje.

Tudi v ženskem vprašanju nastopile so torej pri nas uže javno protiverske težnje, in ne zapisujemo fraze, ako zapišemo tu sem znani opomin: Caveant consules!

sebi izražujejo, toliko lepši so sami, toda nikdo se ji še zdaleč ni približal. Mnogi nas s svojo lepoto kar omamijo, ali kaj je lepota njihova proti Jezusovi, še primerjati se ji ne more. O, lepota Jezusova preseza vso vsotvarjeno lepoto; nedosegljiva je, neomejena je.

Ravno tako je neomejena njegova osebnost. Zgodovina nam opisuje mnogo velikih mož; toda vsak je mož svojega naroda, svojega časa; vidi se mu, da je Grk, ali Rimec, ali Jud, ali Lah, ali Anglež, ali Nemec. Toda Jezus? Kaj pa je On po svoji osebnosti? Po krvi je iz rodu Judovega; po značaju Svojem pa ni Hebrejec, On ni Grk, on ni mož starega, ni mož novega časa. Kaj pa je? On je človek, v Njem je popolna, čista človeška natura.

Zato je pa tudi uzor vsem, vsi naj ga posnemajo: otrok, dekle, mladenič, mož, žena, stariček; vsi stanovi naj iščejo pri Njem pomoči in tolažbe: bogatin in berač, kralj na prestolu in grešnik v zaporu; Jezus je za vse: za Grka, čeprav ni negoval modroslovja, za Rimca, čeprav ni pridobil vojsk, za divjaka in za omikanca, čeprav si njihovi nazori in običaji kar nič niso podobni; Jezusu se klanja Indijan v Ameriki, Zamorec v Afriki, prebivavec Indije, in ker se mu klanja, si osvoji tako čiste, vzvišene čednosti, kakor da je sredi Rima. Tako splošna je Jezusova osebnost, da je za vse, vsi jo lahko posnemajo, toda nihče je ne doseže.

Kaj pa še le Njegovo delo; tudi temu ni nobene meje nikjer in nikdar, nihče Ga ne prekosi. Človeštvo hiti naprej; na potu pozdravlja svoje velikane, toda kmalu jih prehiti, niso več zanje. Platon ni več za nas. Ciceron nam ne zadostuje. Neuton je zaostal. Kopernika so davno prekosili: toda Jezusa? Sam brezbožni Renan pravi, da se Jezus nikoli prekositi ne more in se ne bo; in neverni Amerikanec Parker vpraša: »ali se je duh živel v Jezusu do sedaj izčrpal, popolnoma osvojil iz razumel? in odgovori: o ne, ni ga človeka, ni ga veka, ki bi bil prekosil ali izčrpal Jezusa, On je neizčrpljen in neizčrpljiv«.

Človeštvo napreduje, Jezusovo delo pa se kaže v vedno novi svetlobi, novi popolnosti, novi rodovitnosti. Za vsak nov razvitek, za vsako novo potrebo najdemo pri Jezusu v Njegovem delu in nauku novo luč, novo pomoč, novo zdravilo, kakor da je imel vse pred očmi in za vse že naprej poskrbel.

Duh Jezusov prekosi toraj vsak človeški razum; da, ne samo prekosi ga, ampak toliko je nad njim, da človeški duh Njegovemu kar nič podoben ni. On obsega to, kar je za nas nedosegljivo, nepristopno. Mislim one nauke, katere imenujemo svete skrivnosti. Zde se nam temne, ali nam vse pojasnjujejo. Trdilo se je, da so protirazumne, r. pr. sv. Trojstvo, včlovečenje, sv. Rešnje Telo; toda največji modrijani so rekli, da jim sicer ne pridejo do dna, da jim v sebi niso jasne, ali da v njihovi luči gledajo in spoznavajo vse ostalo. Velikani v vednosti so včasih temni, ali niso nedosegljivi, tudi drugi se morejo popeti na višine, na katerih so oni, toda nihče ne more poleteti do onih višin, na katere se je dvignil Gospod Jezus in iz katerih, čeprav jih noben človeški um ne more gledati, vendarle razsvetljuje vse. On je kakor sonce: kdo more v sonce gledati, ali vendar vidimo njegove žarke, ki vse razsvetljujejo in obsevajoči polepšavajo.

Že te poteze Jezusove osebnosti so vzbujale vsem, ki so jih proučevali, nehote misel, da On ni samo človek. Sam Rousseau je ves začuden rekel: »ako življenje in smrt Sokratova pokazuje modrijana, življenje in smrt Jezusova pokazuje Boga«. Napoleon trdi: »Poznam človeka, a rečem vam, Jezus ni samo človek«. Tudi veri sovražni Amerikanec Parker priznava: »Jezus izliva okoli sebe novo luč, svetlo kot dan, vzvišeno kot nebo, resnično kot Bog. Modrijane, pesnike, preroke, rabine, vse On presega. In vendar v Nazaretu ni bilo nobene šole, nobenega poduka. Da, v mlademu možu je Bog!«

Glejte, kam smo dospeli. Kdor Jezusovo življenje res proučava, prijatelj ali sovražnik, čudi se zmiraj bolj in bolj, kako je čist brez madeža, kakor naravno popoln, kako prekrasen, diven značaj; da, vsakdo si že po tem nehoté stavi vprašanje, ali je res samo človek?

II. Nam to še ne zadostuje; s polovično svetlobo se ne moremo zadovoljiti; ako je Jezus Bog, naj nam da bolj dokazov, mora nas tako prepričati, da kar nič dvomiti ne moremo. Pokaže naj božja dela, božjo svetost. Pokazal je oboje.

On samo hoče in zapové in g ejte: slepi spregledajo, gluhi slišijo, nemi govore, hrómi hodijo, mrtvi vstajajo, valovi morskí se umiré; vse to se godi pogostokrat, pri belem dnevu, pred velikimi množicami, v sredi zvitih sovražnikov. Mogli bi pregledavati resničnost teh čudežev, toda pustimo to, pa si bolj natanko oglejmo način teh čudežnih del, ker tudi od tod nam bo odsevalo božanstvo Jezusovo.

Popraša se: od kod Jezusov uspeh? zakaj vse ljudstvo za njim dere? Odgovarja se: radi čudežev, kateri so dokazovali Njegovo moč nad prirodo. Toda ta odgovor je pomanjkljiv. Čudeži sami po sebi bi bili ljudi bolj odbijali, kakor pa pridobivali. Po čudežih vidimo množice prestrašene. Gerazeni Ga kar naravnost prosijo, naj gre proč od njih, še Peter kliče Gospodu, naj gre od njega. Da, čudeži sami po sebi bi bili Njegovo delo pokopali, ker vsakdo se trese pred silno močjo, ki bi ga mogla streti, mogla zdrobiti in za to beži pred njo.

Toda Jezus ni delal čudežev kadarkoli, ampak je čudežno Svojo moč neizrečeno omejil. Prišel je ozdravljat, kar je bilo bolno, življenje dajat, ne pa pokončavat; za to je odločil, da hoče z čudeži samo koristiti, ne pa škodovati, in to koristiti ne sebi, marveč drugim. To prepričanje je med ljudmi zavladalo; vsaj vidimo, da se Ga kar nič ne bojé, da Mu nasprotujejo, da Ga preganjajo, da Ga vjamejo, da Ga uničijo in križajo, če tudi vedó, da ima moč, ter bi jih prav lahko uničil, sebe pa osvobodil.

Kadar pa vidi nadloge ljudi, ne more se zdržati, čudeže v njihovo korist kar kopíči; srce Njegovo ljubi, zato pomaga. Zato se gnete vse okoli Njega. Kako ganljive so besede one žene, ki je rekla: »če se le roba. Njegove obleke dotaknem, zdrava bom«. Jezusa vidimo ginjenega, vidimo Ga, da solze toči, tako pri Jajru, pri mladeniču iz Najma, pri grobu Lazarjevem; ginjen, solzan zapové, in smrt mora plen svoj nazaj dati. Vse to pa dela tako mirnega duha in tako lahko, kakor da so Mu navadna dela.

Toda On ni zadovoljen, da ozdravlja telesa, On gre dalje, On gleda duše; da, odrešenik hoče biti in sicer odrešenik neumrljivih duš. Skozi telesne slabosti gleda dušne bolezni in te hoče odstraniti. Zato pred čudežnim delom skuša, da spodbudi dušne moči, naj se Ga oklenejo. On vprašuje: »ali veruješ?« »hočeš li ozdravljen biti?« »o ko bi mogli verovati!« In še le po tem, ko je duša vsaj začela poskušati, da se obrne k Njemu, še le po tem stori čudež.

In kako nežno postopa, da nikogar ne poniža, nikogar ne osramoti, nikogar pregreh ljudstvu ne odkrije, akorav jih v duši gleda. Samo v toliko namigne, da bolnika poduči, ne pa izda. »Pojdi v miru in ne greši več!« ... veliko grehov ti je odpuščenih, ker si mnogo ljubila; tako nežno tako prizanesljivo, tako izbrano zna govoriti. Ni čuda, da se okoli Njega gnetejo vsi, ki so okusili Njegovo dobroto, bolniki, katere je ozdravil, gobovi, katere je očistil, obsedeni, katere je rešil, grešniki in grešnice, katere je izkopal iz pregreh, a jih vendar ni osramotil.

Vprašamo, ali se v tem omejevanju in v takem nesebičnem vpotrebljevanju čudotvorne moči ne pokazuje nekaj božanskega? Izgubila je ta nadnaravna moč svojo strahovitost, nekaj posebno milega, privabljivega ima na sebi, za to pridobiva srca, ne odbija jih. Ljubezen, nesebičnost, rahločutnost Srca Jezusovega, ki se je v uporabi čudotvorne moči razodevala, pridobila Mu je svet, izpričevala pa tudi božansko Njegovo svetost.

Da, pogledjmo še Njegovo svetost. Sloveči Paskal jo je premišljeval in ves zamaknjen je vzkliknil: »Jezus je bil krotak, blag, potrpežljiv, svet, da, svet kakor Bog, strašen vragu, brez najmanjšega madeža. O, kako velik in čudežno vzvišen je v očeh srca in v očeh onih, ki poznajo modrost!« In res, karkoli smo do sedaj o Jezusu čuli, vse se izgubi pred svetlobo Jezusove svetosti.

Sv. Janez evangelist piše: »kdor misli,

da je brez greha, samega sebe goljufae«. Sv. Pavel trdi sam o sebi, da je grešnik, vdan pod greh, da nima nič dobrega na sebi. Tako govore najboljši ljudje, največji svetniki; vsi objokujejo svoje grehe in prav to ponižno kesanje je temelj njihove svetosti. Ko bi kdo od njih začel trditi, da je brez greha, da je svet, ali ne bi v tistem hipu izgubil blišča svetniškega?

Samo eno edino izjemo imamo. Eden je, ki je v svojem času trdil: »jaz sem svet!«; kdo od vas me more prepričati greha?« Eden je, ki je v resnici ves čist, sama ponižnost, najbolj bistrega in globokega pogleda, ki je zaklical: »bodite sveti, kakor sem jaz svet!« in vendar ni izgubil blišča svetosti. On povsod greh sovraži, hoče, naj vsi ljudje svoje grehe objokujejo, naj pokoro delajo; zdi se, da ga edino greh peče, vsaj govori: »pojdi v miru, ne greši več; tvoji grehi so ti odpuščeni!« vendar pa nikoli ne pokaže, da bi tudi za se pokore in odpusčenja potreboval. Nikoli ne trka na svoje prsi, nikoli se ne kesaa za svoj greh, ne v Getzemanu, ne na Kalvariji, nikoli ne obžaluje ni ene besedice, ni ene misli, ni enega dejanja. Učence uči moliti: »vi, ko bote molili, recite: odpusti nam naše dolge«. On sam nikoli tako ne moli. On, ki je človek kakor mi, ki dela, trpi, umrje kot človek, da, On, ki je skušan kakor človek, ki je v sredi grešnikov in grehov, ki sovraži greh in želi vse ljudi od greha rešiti, On nikdar in nikoli ne misli nase, da bi bil tudi sam pokore, kesanja, odrešenja potreben.

O tej popolni svetosti so prepričani prav vsi, ki so z Njim; da, kolikor bolj z Njim občujejo, kolikor bolj Ga poznavaajo, toliko bolj se čudijo brezmadežni Njegovi svetosti. Tako prijatelji, pa tudi neprijatelji. Sovražniki nanj pazijo, le malo naj se Mu spodtakne, izgubljen je; ali nobene slabosti ne opazijo na Njem; zmiraj miren, krotak, blag jih popraša: »kdo iz med vas me more o grehu prepričati?« tako vprašati, pa še sovražnike, si pač nihče ne upa. Jezus to stori, sovražniki pa molče.

Toda ne samo sovražnikom, ampak vsemu človeštvu stavi Jezus isto vprašanje, da, na popolno, brezmadežno svojo svetost postavi On svojo cerkev. Ko bi kedaj v življenju Jezusovem našli le eno samo goljufijo, našli en sam greh, da, eno samo napako, kakršnih ima na tisoče vsak človek: cerkev bi padla, uničena bi bila; od mogočne zgradbe, na kateri je tekom stoletij v solncu svetosti Jezusove pognalo toliko divnih čednosti, od te zgradbe ne bi nič ostalo. Prav to, da je Jezus svoje delo postavil na brezmadežno Svojo svetost, Ga odlikuje in neizmerno poveljuje nad vse velike može vseh časov in vekov.

Stopimo še korak dalje. Jezusa ne odlikuje samo čistost od vsakega najmanjšega pregreska, ampak krása Ga tudi vse čednosti. Da, vse čednosti opažamo v Njegovi duši in sicer prekrasno razvite v največji, nadčloveški popolnosti; vidimo vse čednosti in sicer v najlepšem soglasju, tudi one, ki si dozdnevno nasprotujejo. Kdo je bil strožji od Jezusa, pa tudi kdo nežnejši? Kdo je bolj spoznal notranjo svojo vrednost, in vendar kdo je ponižnejši od Njega? Da, prav ta, rahločutna in pregloboka ponižnost z zavestjo nepopisljivega, ker božanskega veličanstva je najbolj čudežen znak čudežnega značaja Jezusovega. Občudujemo Njegovo nedolžnost in čistost, zraven pa gledamo največjo pokoro; nihče ni slabosti in nizkosti človeške bolje spoznal, pa v kljub temu nihče ni ljudi bolj ljubil, manj zaničeval, več od njih pričakoval, kakor On.

In vsa skupna in skladna čednost na najvišjem vrhuncu, kamor Mu nikdo slediti ne more, je zanj tako lahka, tako naravna; giblje se v njej kakor v Svojem življu. Ker se pa čednost še le v bolečinah poskusi, tudi On trpi in koliko! On uči: »Blagor ubogim!« in glej Ga pribitega na križu, golega v največjem siromaštvu, toda jasnega, mirnega obraza. On uči: »Blagor krotkim!« in glej Ga, kako je k stebru privezan, kako Ga bičajo, s trnjem kronajo, pljujejo, zasramujejo, pa On ne toži, On je miren. On uči: »Blagor usmiljenim!« In glej, ko Ga Juda izda, Peter zataji, vojak opljuje, On in-a zanje samo en pogled, samo eno besedo, samo eno molitev, namreč besedo od-

puščenja in ljubezni. On uči: »Blagor jim, ki trpe preganjanje zavljo pravičnosti« in glej, ko je za svet dal vse: Svoje telo, Svojo kri, Svoje srce, Svoje življenje, On poskakuje veselja in radosti. Mi spoštujemo one, ki nase pozabijo, da se samo za bližnjega žrtvujejo; spoštujemo one, ki so pozabljeni od onih, katere so ljubili; toda da oni, katere je kdo ljubil, njega sovražijo, preganjajo, on pa vendar le za nje žrtvuje vse, kar ima na duši in telesu in to v največjem trpljenju, v najramotnejši smrti, da nehvaležnike odreši in osreči, kaj večjega in višjega na zemlji ni mogoče. Ljubezen Jezusova na križu, kjer umira za nehvaležnike, za preganjavce, za besne Svoje sovražnike, to je vrhunec npravne lepote in čednosti. Kaj je Sokratova smrt prispodobljena z njo! Sedaj še bolje razumem besedo istega Rousseau-a: »ako življenje in smrt Sokratova pokazuje modrijana, življenje in smrt Jezusova pokazuje Boga«.

Tem nedosegljivim čednostim se čudim; vedeti pa želim, od kod prihajajo, od kod izvirajo. In če grem v notranjost Jezusovo, kaj tam najdem? Rekel bi, da v globini Svoje duše ima skrivnega gosta, ki ga nikoli ne zapusti; z njim se zaupljivo razgovarja, njegovo drugim skrito lice On gleda; včasih spregovori in pove odlomek skrivnostnega razgovaranja v dnu duše. Pri grobu Lazarjevem pravi: »Vedel sem, da me vselej uslišiš«. V Getzemanu moli: »Ako je mogoče, naj gre ta kelih od mene, toda ne kakor jaz hočem, ampak kakor ti hočeš!« In na križu: »Zakaj si me zapustil?« Kdo je ta, katerega ljubi, s katerim se zaupno razgovarja, s katerim je v najnežnejši zvezi, kakor sam pove: »On in jaz sva eno«. On nam te skrivnosti ne prikriva, saj očitno pravi: »Moj Oče mene ljubi, kakor Oče mene pozna, tudi jaz Njega poznam ... Besede, katere sem Vam govoril ... od Očeta sem se jih naučil ... moja hrana je spolnjevati voljo Očetovo ... jaz in Oče sva eno«.

Ali kakov je odnošaj Jezusov do Njegovega Očeta, kaka zveza? Ali samo taka kakor je med nami in Bogom, le popolnejša, le tesnejša? Ali je drugačna? Kdo nam bo to povedal, ako ne On sam? Mi slutimo nam se dozdeva, mi kakor skozi temo nejasno vidimo, toda dalje oko ne more prodreti. Je li tukaj Bog, kdo ve? O Jezus povej nam Ti sam, kaj si Ti? Ali si samo svetnik, pravičen, človek, z Bogom tesneje nežneje združen, kakor pa mi? Ali si kak družega, kaj več? O govori; prosimo Te govori! Srce naše je pripravljeno.

III. Res, Jezus odgovarja. Imenuje se pogostokrat sina človekovega, pa tudi kar naravnost Sina Božjega, edinorojenega, rojenega od Očeta od vekomaj.

»Sin Božji« Ga imenujejo od vseh strani On se temu ne protivi. Peter ga moli rekoč »Ti si Kristus, Sin živega Boga.« Marta spričuje: »Verujem, da si Kristus, Sin živega Boga, ki si prišel na ta svet!« Tomaž s dotakne Njegovih ran in spozna: »Moj Gospod in moj Bog.« In ko je zapovedal morju pa se je hipoma poleglo, vzkliknili so vsi apostoli: »Zares, Ti si sin Božji.«

Kaj pa Jezus na to odgovori? Ali s ne razžalosti, da se presveto Ime Božje daje siromašni stvari? Kako sta se tri leta pozneje zgrozila sv. Pavel in Barnaba, ko jih je ljudstvo hotelo po Božje častiti; kako je sv. Janez Krstnik večkrat trdil, da ni Kristus. Toda Jezus? Vsi Ga imenujejo Sina Božjega, On pa, ki je tako ponižen in svet in previden, On to dopušča.

Pa kaj pravim: dopušča? Ne, On prištevaa blaženim vse, ki Ga tako imenujejo, deli jim nagrade. »Blažen si«, reče Petru, »ker tega ti ni razodelo meso in kri, ampak Oče moj, ki je v nebesih; zato ti rečem; Ti si skala in na to skalo bom sezidal cerkev svojo«.

Jezus gre še dalje; one, katere hoče ozdraviti, kar naravnost izziva, naj Ga imenujejo Sina Božjega. Ko ozdravi sleporojenega, ga vpraša: »Ali veruješ v Sina Božjega?« Ozdravljeni Ga pogleda in odgovori: »Kdo je, da v Njega verujem?« Jezus reče: »Ti si ga videl, in to je On, ki s teboj govorim«. Ozdravljeni pade predenj na kolena in Ga moli. Kaj hočete več? Ako Jezus ni pravi Bog, je izzval sleporojenega naravnost k bogokletstvu.

je baje načrt za bližnje spremembe v srbski vladi, ki bodo pripravile pot normalnim razmeram mej Srbijo in Rusijo, ki potem takoj imenuje svojega zastopnika za Beligrad.

Tedenski koledar.

Nedelja, 25. februv.: 3. predpepelnična, evang.: Jezus ozdravi slepca. Luk. 18. Mat. ap. — Ponedeljek, 26. febr.: Nestor škof. — Torek, 27. februv.: Leander šk. Pust. — Sreda, 28. februv.: Roman ap. Pepelnica. — Četrtek, 1. marca: Albin šk. — Petek 2. marca: Simplici p. — Sobota, 3. marca: Agapida d. m. — Solnce izide 1. marca ob 6. uri 43 min., zaide pa ob 5. uri 43 min. — Lunin spremen: Mlaj 1. marca ob 12. uri 23 min. popoldne. — Dan zraste v marcu za 1 uro 41 min. — Musica sacra v nedeljo 25. februv.: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Cecilijino mašo zl. Ad. Kaim, graduale in tractus Ant. Foerster, ofertorij V. A. Mozart. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: mašo v B-dur zložil Fr. Schöpf, graduale „Tu es Deus“ zl. Ant. Foerster, ofertorij Ave Maria zl. J. B. Tresch.

Dopisi.

Iz Vipave, 20. februvarija. Splošno obsojajo tudi liberalci strupene dopise znanega gospoda dopisnika »Slov. Naroda«, posebno pa še dopis v št. 39. »Vipavcem v pomislek«, ki mrgoli samih zasramovanj, sumničenj in lažij ter škoduje njihovemu ugledu, pa tudi vinogradnikom, ker toliko čenča o petijotu. Počastil je gospod dopisnik vinarsko zadružno, posojilnico in mojo malenkost. Gospod poslanec! To pač ni res, da sem jaz komu posojilnični denar ponujal, tudi ni res, da je vinarska zadruga tam kupovala vina, kjer je kazalo kaj za »bisago«, ampak kupovala je grozdje in vino od združenov po zmerno visokih cenah. Zasluga je pa vinarske zadruge, da se sedaj vina točijo, kjer se prej nikoli niso. Sedaj je vipavsko vino znano in tudi iskano v Ljubljani, na Koroskem in drugih krajih. Poleg tega pospeševala je vinarska zadruga pravilno kletarstvo ter bila odlikovana na dunajski razstavi s kolajno. Za povzdigo trtoreje je skrbela s tem, da je vzgojevala cepljene trte v svoji trtnici ter si je tudi napravila svoj matičnjak za rezanice.

Gospod dopisnik! Ako bi bil tudi jaz na tolikih gimnazijah, kakor Vi, svoje hlače trgal v Ljubljani, Novem Mestu, Karlovcu in baje tudi v Gorici, bil bi morda tudi »gospod«, kakor ste Vi, pa bi morebiti znal zmožnosti bolje porabiti, kakor jih Vi. Zato pa, ker nisem tak »gospod«, kakoršnega bi me Vi radi imeli, zavidejte mi tudi »bogate jaslje«. Jaz Vam pa iz svoje vsakoletne bilance dokažem, da sem bil »bolji materialni gospod«, dokler sem mlinaril ter se s svojo obrtjo in kupčijo bavil, kakor sedaj pri »bogatih jasljih«, zato Vam pa one posojilnične in vinarske, odnosno kmetijskega »društva jaslji rad odstopim, ako hočete Vi ali kateri Vaših klientov vsprejeti naša načela. Jaz bom potem v zavesti, da sem »veliko gospodarsko delo« izročil spretnejšim rokam, zadovoljno še mlinaril.

Vprašam Vas, kdo je uničil sadjarsko zadružno na Slapem? Vi ste bili ta čas predsednik in jaz poslovodja, ko je bila na robu propada z dolgom 1300 gld. V dveh letih plačala sva ves dolg, potem ste Vi odstopili, ker to Vam nič niso, in jaz sem bil še potem jedno leto voditelj kupčije ter sem ostavil zadruži aktivnega premoženja do 1200 gld.

Sem torej li jaz kriv, ako so drugi za menoj teh 1200 gld. in še druge podpore ter tudi deleže naših »ljudi« zapravili? — Bodite vsaj nekoliko pravični! Sicer smo se bili že tačas javno dobro spoprijeli zaradi sadjarske zadruge in mi dotični gospodje nič niso mogli odgovoriti.

Zadeva glede podpor po povodnji leta 1885 se je za me tudi ugodno izvršila, dasiravno so si moji nasprotniki liberalci zato, ker sem bil ta čas to, kar sem danes, pismeno prizadevali in so tudi osebno v deputaciji okoli oblastev hodili, in kaj so dosegli? Nič! Blamažo!

Gospod poslanec! Jaz Vas ne morem v tisti meri počastiti, kakor Vi mene večkrat v »Slov. Narodu«, zato prosim, da mi dovolite vsaj nekaj Vaših vrlin in zaslug za

občni blagor javnosti izročiti. Vsled sklepa občnega zbora čitalnice v Podragi, katere ud sem jaz od začetka, približno leta 1884, bila je Vaša ponudba slovesno z velikim navdušenjem sprejeta in protokolirana, da boste Vi svoje plače kot občinski tajnik in blagajnik obrestonosno nalagali za fond zgradbe »Čitalniškega doma«. Bil sem tudi jaz navzoč pri omenjenem občnem zboru pri »Sandrovih« kot član, zato prosim v imenu rade vednežev: Je-li že zadostna svota narastla, kolika je in kdaj se bode gradil »Čitalniški dom«?

Jaz Vam prijateljsko svetujem, da čim prej svojo slovesno obljubo tudi izpolnite, da pridobite tudi razsodne Podražane za prihodnjo občinsko volitev, kajti s samimi »prisiljenimi« prijatelji ne boste več župan in jaz bi Vam vendar ne privoščil take ljudske »nehvaležnosti«, ker potem zgubite mučeniško krono.

Da ste grozili, prejšnjega gosp. župnika pred cerkvijo oklofutati, — to je »kavalirsko« (?), in sicer zaradi tega, ker ste Vi svojo kramo med govorom za cerkvijo v resji prodajali, kar gospodu ni bilo prav. Vi ste torej brez skrbi, da Vas »bič Gospodov« ne bo dosegel, kader pride podit kramarje iz cerkve, zato se raji redkokrat približate od zunaj pogledat cerkev ali se pa v svoji »resji« zavarujete v družbi »pobožne« množice.

Še nekaj. V omenjenem dopisu pridušate kmete, naj se vsak v sili zateče k slapski posojilnici, zato ker je liberalna. Kaj pa mislite s tem? Mar menite, da bode kmet, ako nujno denarja potrebuje, z liberalizmom dolg plačal ali si kaj s tem kupil? On potrebuje denarja? Zakaj pa še svojim najboljšim pristašem, kateri so prav dobro situirani in Vam dajo najboljše garancije, hrbet obračate, potem se pa še čudite in jezite, da se kateri izmed »Vaših« Vam izneveri!

S takim liberalizmom ne boste ljudstvu nič pomagali, kakor tudi ne s svojimi dopisi v »Slov. Narodu«, kjer samo proti klerikalcem zabavljate, jih sumničite in zasramujete na tak podli način. Mi bomo preko Vas brez strahu pred Vami šli po poti naše gospodarske organizacije naprej in Bog bo z nami ter ljudstvo za nami!

Uršič.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. februvarija.

Zadoščenje katoliško - narodnim državnim poslancem. Soglasno je klub slov. kršč. narodne zveze obsodil »Narod« zaradi njegovih napadov na naše poslance. Najodločnejše zavrne »Narodove« trditve kot grdo obrekovanje. Naši poslanci so dobili s tem sijajno zadoščenje od najkompetentnejše strani, lažnjivi »Narod« pa od iste strani brco, kakoršno je pošteno zaslužil s svojim nepoštenim pisarjenjem.

Pastirski list V današnji številki podajamo svojim čitateljem v celoti krasni pastirski list presvetlega našega knezoškofa. Poljudno, jasno, prepričevalno in prisrčno razpravlja prevažno tvarino o božanstvu Kristusovem, o temeljnem nauku krščanstva in vse to tako lahkotno, tako temeljito in s tako krasno besedo, da mora nauk prodreti v um in srce vsakomur, ki ni popolnoma slep za resnico.

Kopist katoliške gospodarske organizacije, Gustav Pirc, pisari sedaj tudi po »Novicah« in zabavlja istej kat. gospodarske organizaciji, katero je pričel — kopirati v kmetijski družbi. To dejstvo samo na sebi govori dovolj glasno proti vsem trditvam o »slabosti« in »škodljivosti« naše gospodarske organizacije. Če je slaba, čemu jo posnemate, če je pa dobra, čemu ji zabavljate? Našo gospodarsko organizacijo imenujeta učenjaka v socialnem vprašanji, Pirc in Malovrh, v zadnjih »Novicah« »nestvor«, nje kopijo pa toplo priporočata kmetijski družbi! Trditve, da »Gospodarska zveza« ne posreduje nakupa gospodarskih potrebščin, da se s takim nakupovanjem sploh ne bavi, je skozi in skozi neresnična, kar ve tako vsak, kedor pozna delovanje »Gospodarske zveze«. Sicer pa je še vsak kopist zabavljaj čez izvirnik, ker le potem je upanje, da postane slaven kopist in njegova kopija, ako se kolikor mogoče v očeh

ljudij zmanjša vrednost izvirnika. Gospodje naprednjaki, le naprej, toda požurite se, predpust je le še kratak!

»Že zopet eden!« ali: »Sleparija« in »nedoslednost«. Zagorski g. kapelan Martin Škerjanec je bil obsojen na 200 kron globe zaradi teh besed (citiramo po »Narodu«): »Sedaj Vam pa moram še nekaj povedati. Gospod župnik so hoteli upeljati sveto družino, o čemur se je pa nekdo izrazil, da je to zopet farška sleparija«. Delavcem se je tudi obetalo od sleparjev: »1 gld. 50 kr. morajo dati, če ne bo štrajk. Ko pa so prišli iz Celja, prinesli so komaj 5%. To je sleparija, in taisti, ki so šli v Celje, so sleparji, imen ne bom imenoval, pa še enkrat povem, da so sleparji«. — »Narod« sedaj to obsodbo izrablja in zopet zabavlja čez cerkev, kakor znajo le — neke vrste ljudje. A »Narod« sam imenuje to ravnanje, katero je gospod Škerjanec imenoval »sleparijo«, z bolj previdno besedo »nedoslednost«. Torej, da veste, gospod Škerjanec: Recite v prihodnje takim stvarjem — nedoslednost. Sedaj pa resno besedo! Kolikokrat je »Narod« očital katoliški cerkvi sleparstvo? Kolikokrat je naše najzaslužnejše može blatil z najgršimi priimki. Glede poštenih mož, ki jih je »Narod« oblatil z gnojnico, ki jo ima v zalogi dr. Ivan Vesekdo in njegov častivredni žurnalst, ne govorimo, ker ti može takega lista, kot je »Narod«, niti tožiti več nočejo. A zakaj državni pravdnik ne nastopa proti blatenju katoliške cerkve z isto vnemo, zakaj sodišča sramotenja vere ne kaznujejo tako, kakor kaznujejo besedo: »sleparstvo«, ako se rabi o socialnih demokratih, ki ljudstvu vse obetajo, pa mu zaradi — nedoslednosti — ne pomagajo? Cerkevne bratovščine so »farška sleparija«, to se sme reči, — a socialistom se sme k večjemu reči, da so — nedosledni.

Secesija na cesti. Nekateri ljubljanske gospodičine strašijo po mestu v secesijonistiških oblekah. Gdč. P. se je včeraj kazala po Ljubljani v taki opravi. Secesijonistiška frizura ji je pokrivala skoro ves obraz, da se je komaj videl iz las drobni nasek. Nesreča je hotela, da je prišla na trg baš v trenutku, ko so otroci leteli iz šole. Mladi paglavci so začudeno gledali secesijonistko in soglasna njihova sodba je bila, da je to — maškara. »Maškara, maškara!« kričala so na ves glas mlada grla. Otroci so se usuli za gospodično. Ljudje so se na ves glas smejali, prijateljica secesije pa jo je ubrala mej divjim krikom brihtnih ljubljanskih paglavcev domu.

Neosnovan napad. Iz Št. Vida pri Vipavi, 23. jan. Koncem meseca junija pretečenega leta odšel je gosp. Pleško, župnik podraški v pokoj. Oskrbljevanje podraške župnije se je izročilo meni, in to župnijo sem do prihoda novega župnika oskrbljeval, hodil redno dvakrat v tednu podučevat otroke v podraško šolo v kršč. nauku do sklepa šolskega leta, ki je bil 25. julija. Ob nedeljah res nisem mogel ondi imeti hožje službe, pa po opravi sem v času dvemesečne vakature v Podragi maševal štirikrat, ter oskrboval izpraznjeno službo, kadar in kolikor je bilo potrebno. Po dohodu novega župnika položil sem postavni interkalarni račun, kojega sta vlada in škofijstvo odobrila, in škofijstvo mi je naznanilo ukaz dež. vlade, naj zračunam dohodke podraške župnije za čas vakature, t. j. 64 dni, ter mi naročilo s tem pokriti v ta čas pripadajoče ustanovne sv. maše (9) in one »pro populo« (18), si izplačati po vladi s sporazumljenjem knezoškofijstva dovoljeno remuneracijo, ostanek 18 gld. 25 kr. pa izročiti davkarji v Vipavi za verski zaklad. Da bi bil podpisani mogel temu ukazu vstroči, naznanil je zgoraj omenjeni ukaz dež. vlade županstvu v Podragi zaradi tega, ker ima ono dolžnost, letno svoto 242 gld. 56 kr. za svojega župnika pri posestnikih pobrati in duhovniku v določenih obrokih uročiti, in prosil, da se za čas vakature pripadajoča svota podpisane izroči. Županstvo je v nedeljo potem dalo razglasiti pred cerkvijo, da št. viški župnik od Podrage zahteva svojo plačo v znesku 85 K 06 bel., in pristavilo premišljeno opazko: Da bo občinski sluga hodil po hišah popraševati, kdo je voljan plačati nanj pripadajoči del, kdo pa da se bo zoper to pritožil. Iz tega je marsikdo lahko sklepal, da

ta plača ni postavna, in g. župan se je baje še celo nekemu, ki je prinesel svoj del, zagrozil: Jim bom že pokazal, kateri nočejo ugovora podpisati. Na tak način bilo je lahko dobiti 1/4 Podražanov, ki so ugovarjali, in ta ugovor je na to županstvo poslalo knezoškofijstvu, češ: Mi ne plačamo. Premil. knezoškof je v svoji preveliki dobrotljivosti na tri četrt pritožnikov pripadajoči del, menda 65 K, plačal iz svojega, in poslal županstvu; morda tudi zaradi tega, ker so mu bile podraške homatije od poprejš znanee, da prepriči kake druge upornosti. Po prejemu te svote je županstvo podpisane poslalo 85 K 06 bel. prečastitemu knezoškofu pa v številko 33. »Slovenskega Naroda« sledečo javno zahvalo: »Preč. gospod Janez Demšar, župnik v Št. Vidu, upravljal je v dobi dvemesečne vakature župnijo Podraško baje s tem, da je prišel trikrat pogledat, kako je učitelj otroke za birmo pripravil, ter je zahteval — po mnenju upornežev — za ta trud 164 kron 50 v., odnosno od župljanov prispevek 85 K 6 v. Tri četrtine Podražanov so se temu zahtevu z jako odkritosrčno izjavo na visokočastiti knezoškofijski ordinarijat uprle, rekoč, da more gospod župnik Demšar svoj zahtevek iztirjati le na ta način, da jih vse na boben spravi — z lepa mu ne dadó ničesar. Vsled tega bila sta tako čast. gospod župnik Demšar, kakor tudi podpisano županstvo, ki bi moralo to eksekucijo izvršiti, v največji zadregi, iz katere ju je rešila knežja dobrotljivost Njegove mil. g. knezoškofa dr. Antona Bonaventure Jegliča, ki je veledušno blagovolil vplačati pri podpisnem županstvu na uporne tri četrtine Podražanov odpadajoči prispevek, na čemer bodi Nj. Milosti v imenu obdarjencev na tem mestu najsrčnejša hvala! — Županstvo občine Podraga, dne 9. februvarija 1900. — Božič.« — Vprašam: Kdo bi, to prebravši, ne sodil, da sem jaz svojo dolžnost kot upravitelj podraški zanemarjal, zlasti še poduk krščanskega nauka v šoli (za poslednje še strogo dolžan nisem bil, in za pota bil bi lahko še posebej zahteval postavno potnino, kar pa nisem storil), če tudi lahko trdim, da sem svoje dolžnosti povsem izpolnil. Kako more gospod Božič trditi, da jaz zahtevam le svojo plačo, če tudi sem mu stvar v dopisu pojasnil, da me tirja za te doneske deželna vlada, katera je iz vseh dohodkov izpraznjene službe mi seveda odkazala nekaj nagrade? Zakaj ni občanom dal razglasiti v tem smislu, ampak tako, da hoče namenoma spraviti na dan mene kot tirjalca, vsaj je vendar vedel, da je to ukaz deželne vlade? Ako se mu je zdel ta ukaz krivičen, zakaj se zoper vladno pritožbo na škofijstvo, ki je ukaz vlade le naznanilo? Zakaj se je kazal nekako ogorčenega zoper one, ki so plačali, zakaj se izrazil: Jim bom že pokazal? Zakaj ni ljudem razjasnil, da službena plača, duhovniku postavno odmerjena, teče tudi ob času vakature, če ni župnika, pa v verski zaklad? To mu je gotovo moralo biti znano, vsaj v zakonih ni novinec, in poučenim občanom bi se v misel ne bilo prišlo, ugovarjati zoper dajatve, katere so prostovoljno prevzeli. Ali ne spozna gospod župan Božič, da s takim postopanjem le grdi in sramoti sebe in svojo občino, ako najjasne določbe ugovarja na nepravih mestih? Ali ne spozna, da je nelepo zlorabljati župansko oblast v to, da dolži brez vzroka duhovnika zanemarjenja njegovih stanovskih dolžnosti? Ali se mu zdi kot županu dostojno, jasne določbe višjih oblasti krivo tolmačiti, ljudstvu k nepokorščini namigavati, dobrotljivost Prevzvišenega izkoriščati?! — Tako ravnanje gotovo ni lepo, ni dostojno nobenega župana, torej gotovo tudi ne župana podraškega, g. Ivana Božiča.

Janez Demšar, župnik v Št. Vidu.

Iz Vipave, 22. febr. 1900. General vipavskih liberalcev objavil je v »Narodu« dolg uvodni članek, v katerem grize, sumniči, in v pekel obsaja vse, ki ne mislijo, kakor on misli; ne dihaajo, kakor on hoče in zapoveduje. Zaletel se je naprej, kakor je vže navada njegova, v dekana Vipavskega in toži, da njemu in somišljenikom njegovim niso po volji njegove pridige. Pa kaj hočemo človeku, kateremu vest dopušča, spisovati tako podle, cinične članke, kakoršen je omenjeni, ljudem, ki vsak dan zobljejo iz umazanega korita »Narodovega«, no, takim

»kristijanom« bi niti sv. Pavel ne ugajal. Z divjo srditostjo zaganja se »kruti Ivan« v Raiffeisnovo posojilnico v Vipavi, hotel je uničiti. Predbaciva »klerikalca«, da smo s posojilnico ubožanemu kmetu le past nastavili, v katero bi ga lovili, in ga nato, o groza, kovali v prestrašno klerikalno sužnost. Na dalje rohani, ker smo se svojedobno ločili od posojilnice Slapenske. Ker smo izživani, pribijemo naslednje dejstvo: Ločili smo se od posojilnice Slapenske, ker čujte, po 8 do 10 % dividende od delnic svojim delničarjem meče v mošnjiček, dalje, ker je Slap preoddaljen od sodišča in ker nam nje načelnik, učitelj Punčuh, ni po volji, kajti v teku 2 let bil se je prelevil štirikrat, kakor mu je baš kazalo. Ako vas sila žene, tako zapoveduje »kruti Ivan«, obrnite se na Slapensko posojilnico, ako imate kaj denarja prihranjenega, ne vlagajte ga v klerikalno (Vipavsko) posojilnico, marveč nesi ga v Slapensko, to je, v posojilnico naše liberalne stranke, pri kateri gospodarijo sami kmetje, n. pr. učitelj Punčuh, sodnik Nosan in drugi enaki. Škoda, da je pozabil pristaviti: da bomo mi, liberalci, tudi na dalje mastne dividende po 10 % spravljali v svoj mošnjiček. Tu in tam pripetila se je dopisniku nesreča, da se je malce zlagal. Tako trdi, da je bil svojedobno dekan Erjavec načelnik posojilnice slapenski, kar je očitna laž! Od prvega začetka bil je načelnik posojilnice slapenski učitelj Punčuh; ko so ga lansko leto predstavili iz Slapa, došla je z njim tudi posojilnica v Vipavo, kateri še vedno načeluje. Ponudimo dopisniku 100 kron nagrade, s katerimi more razpolagati, kakor mu ljubo i drago, ako navede le en slučaj, da bi bil kdo po hišah ponujal denar posojilnice vipavske, ali da bi bil kateri duhovnik agitoval za njo, kakor trdi dopisnik. Pribito pa bodi nelepno dejstvo, da je načelnik slapenske posojilnice po hišah ponujal denar, in da so on, oz. njegovi somišljeniki po hišah agitovali za vloge v svojo posojilnico. Sto kron izplačamo dalje »krutemu Ivanu« v poljubno razpolago, ako naznani le en slučaj, da bi bila vipavska hranilnica lovila kacega pristaša liberalne stranke, ali mu pred pretekom plačilnega obroka glavnic napovedala, ker nij hotel »klerikalno« voliti.

Zabavni večer priredi jutri zvečer ob 6. uri v dvorani »Katol. Doma« »katol. društvo za delavke«. Na vsopredju je poleg pevskih točk zanimiva štiridejanska veseligr »Kukavica modra tica« ali »Boj za doto«.

Slovenske apologetične govore bode imel v tukajšnji stolni cerkvi tekom letošnjega posta vsaki četrtek ob 6. uri zvečer g. kanonik dr. Frančišek Lampe. Govori bodo namenjeni slovenskemu razumnstvu.

Katoliški rokodelski pomočniki prirede jutri zvečer v svojem domu v Komenskega ulicah zabavo. Kdor si želi ob izbornih proizvajanjih društvenih pevcev in igralcev privoščiti nekaj veselih ur v predpustu, naj obišče jutri »Rokodelski Dom«. Začetek točno ob 6. uri zvečer.

Imenovanje. Dr. M. Reisner v Laškem trgu in dr. Rostok v Št. Lenartu sta postala pristava. Premeščena sta sodna pristava gg. dr. Fr. Bračič v Brežicah in A. Matzl v Šmarju pri Jelšah v Ptuj, ter pristav dr. Seliero iz Ptuja v Gradec. — G. Al. Šerks, oficijal pri mariborskem okrož. sodiščem, je imenovan stalnim tolmačem za italijanski jezik istotam.

Poročil se je realčni suplent v Gorici g. Ivan Košnik z gđ. Angelo roj. Vavkenovo iz Cerkelj.

Umrli je v Vojniku Karol Vrečar, veleposestnik, katerega zasluga je bila, da so Slovenci dobili večino v celjskem okrajnem zastopu.

Novo podzemeljsko jamo so odkrili v Selcih pri Dobrničah na Dolenjskem.

Sejmi po Slovenskem od 26. febr. do 3. marca. Na Kranjskem: 26. v Radohovi vasi in Vipavi; 27. na Igu; 1. v Toplicah in Črnomlju; 2. v Vel. Cirkniku; 3. v Preski pri Medvodah. — Na slov. Štajerskem: 1. na Planini in v Cirkovcah; 3. na Vranskem in v Zgor. Ponkvi. — Na Koroškem: 26. v Kutarčah; 28. v Zgor. Dravogradu. — Na Primorskem: 26. v Divači; 1. v Gorici; 2. v Hrpoljah in Glemoni.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 24. febr. (C. B.) Cesar je imenoval nove člane gospodske zbornice: Latourja, Bylandt-Rheidta, Plenerja, Bilinskega, Karola Mengerja in industrijca Šeborja.

Dunaj, 24. febr. (C. B.) »Wiener Zeitg.« poroča: Cesar je vsprejel ostavko dosedanjega guvernerja avstro-ogerske banke Kautza in imenoval na njegovo mesto viteza Bilinskega. Sekcijski načelnik Winterstein je imenovan bančnim podguvernerjem.

Dunaj, 24. febr. Seja izvrševalnega odbora desnice je bila včeraj odpovedana, ker so baje Čehi izjavili, da ne pošljejo k sebi svojih zastopnikov.

Dunaj, 24. febr. Vest, da se je desnica razšla, ni istinita, vodstvo desnice ima prihodnji teden sejo. — Danes so imeli ministri skupni posvet. Nato sta šla Körber in Böhm v Budapešto, kjer bota pri prisegi moravskega namestnika in Bilinskega. Körber bo tudi cesarju poročal o spravnih poskseh in o položaju v zbornici. — Imenovanje novih članov gosposke zbornice objavi jutrajšnji uradni list.

Vojska v Južni Afriki.

Tako različna a objednem tudi nasprotujoča si poročila še niso dohajala z bojišča, kakor ravno poslednje dni. Danes je vse pričano, da je armada maršala Roberta popolno poražena, jutri pa je angleški vojni brzojav uveril že ves svet, da je burski general Cronje do cela obkoljen ob reki Modder mej Paardebergom in Koedoesrandom, da se je že hotel udati ter da je poražena prva pomoč pod poveljništvom generala Botha. Popolno tako nejasna so poročila glede Ladysmitha. Na jedni strani se trdi, da je mesto popolno osvobojeno, da so vsi Buri ostavili Natal, le prelazi ob transvalski in oranjski meji so zastraženi, na drugi pa zopet dobajajo poročila o veliki bitki pred Ladysmithom ter do sedaj še ne dementovana vest, da je ujet natsalski »junak« Buller. Komu naj se toraj veruje? Poročila prihajajo z neznatnimi izjemami iz angleških virov, stroga cenzura pa tudi eventualna zasebna in burska poročila striže in okrajšava, kakor se ji poljubi. Dokazov je dovolj v dosednji vojski, da so bila mnoga angleška poročila naravnost neresnična ali pa zavita. Kaj mogoče je toraj da v tem slučaju ni dosti bolje. S tem seveda ni rečeno, da Joubert ni odposlal vseh razpoložljivih čet na oranjsko bojišče ter da bi ne bil general Cronje v izredni stiski s svojimi 8—10.000 možmi nasproti skupno 56.000 mož breječi angleški moči, ko bi mu ne došla pravočasno doposлана pomoč, a pomisliti treba, da je bil Burom znan Robertsov načrt ter da so pravočasno ukrenili potrebne korake in tud iz južno-oranjske meje poklicali čim največ bojnikov. Počakati toraj treba ali popolnega burskega poraza ali pa sijajne zmage.

London, 24. febr. Reuterjevo poročilo pravi: Vedno bolj se veruje govorici, da je Ladysmith oproščen, ter da se je Cronje z 8000 vojakov vdal po silni bitki, v kateri je 1700 Burov padlih in ranjenih; ranjena sta tudi general Cronje in angleški general lord Kitchener. — Uradno ta vest še ni potrjena.

Bruselj, 24. febr. Po zasebnih poročilih se je posrečilo burskim generalom Schalk - Burgerju, Luka Mayerju in Bothi priti pravočasno Cronjeju na pomoč. Burski generali so prijeli armado Robertsovo za hrbtom, jo premagali ter s tem oprostili Cronjeja iz nevarnega položaja.

Berolin, 24. febr. »Deutsche Zeitg.« poročajo 22. t. m. iz Jakobsdala od angleške strani: Zjedinjene burske čete so odbile vse naše napade. Naše topništvo je nezadostno. Oba poskusa, obiti in zajeti Bure sta se izjalovila. Macdonaldov napad od zadaj se je ponesrečil. Izgubili smo nad 100 častnikov in 2140 mož ubitih, 52 častnikov in 600 mož je ranjenih.

London, 24. febr. Reuterjev urad poroča iz Paardeberga 20. t. m.: Maršal Roberts je došel k četam, ki napadajo Cronjev tabor. Kmalu na to je prosil Cronje za 24urno premirje. Prošnja je bila odklonjena ter se je pričelo streljati še z večjo silo. Sovražnik je skušal celo noč pomnožiti svoje vrste. Dopoludne se je le malo delalo, ker je bilo pričakovati, da se Cronje uda. Popoludne se je bombardovanje pospešilo kar najsilneje.

Durban, 24. febr. V Pietermaritzburgu se govori, da so Buri ostavili okraj Jukandla.

London, 24. febr. Vojni urad naznanja, da je bilo v bitki pri Paardeberg-Driftu 18. t. m. na angleški strani ujetih 146 podčastnikov in vojakov. Število ranjencev se ne da dognati.

London, 24. febr. Reuterjev urad končuje poročilo o boju z generalom Cronje z besedami: »Nekaj tragičnega je v trdovratnem odporu, ki ga kaže Cronje brez upanja na uspeh. Čuditi se mu moramo, vendar se splošno obsoja brezplodno žrtovanje hrabrih ljudi«.

London, 24. febr. »Times« objavlja brzojavko iz Chieveleya, ki pravi, da so Buri le oddelek infanterije na konjih vrgli preko Tugele navaj.

Pozor! Kdor hoče imeti čiste, bele in zdrave zobe, naj rabi zobozdravka dr. R. Friana ustno vodo z novim antiseptikom, ki zabrani vsako gnjilobo zob. Steklenica zadoščujoča za celo leto se dobiva za 2 K pri Ervinu Burdyohu, lekarju v Škofji Loki.

Čisto medicinske ribje olje.

Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Čubar, Primorsko, septembra 1899.
Blag. g. Milan Levstek, lekarnar v Ljubljani.
Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog neprecenljivega dobrotvornega medicinskega ribjega olja, katerega že die časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rodino s sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.
Pozdravljam in ostajam Vam udani
936 12 Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.
Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.
Razpošilja vsak dan z obratno pošto
dež. lekarna pri Mariji Pomagaj
Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.
Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta.

Umrli so:
22. februarija. Nevena Podgornik, poštnega uradnika hči, 11 mes. Slomškove ulice 4, pljučnica. — Fran Janež, klavcevsin, 10¹/₂ let, Poljanska cesta 66. srčna hiba.
V hiralnici:
21. februarija. Martin Pavlin, kovač, 611. ostarelost

Cena žitu na dunajski borzi
dné 23. februarija 1900.

Za 100 kilogramov.			
Pšenica za pomlad . . .	gl.	7 66	do gl. 7 67
» » maj - junij . . .	»	7 77	» » 7 78
» » jesen . . .	»	7 98	» » 7 99
Rž za pomlad . . .	»	6 67	» » 6 68
» » maj - junij . . .	»	6 72	» » 6 73
» » jesen . . .	»	6 75	» » 6 76
Turšica za maj - junij . . .	»	5 39	» » 5 40
» » jul - avgust . . .	»	5 50	» » 5 51
Oves za pomlad . . .	»	5 31	» » 5 32
» » maj - junij . . .	»	—	» » —

Kemične barve za sobne slikarje, za zidarje ima trvdka **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice, v največji izbiri v zalogi. — Cene so nizke. 228 14 11—10

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica
registrovana zadruga z omejeno zavezo
pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša, v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge in obrestuje po 4½% od dné vložitve do dné vzdige brez odbitka in brez odpovedi.
Hranilne vloge dobrodelnih, občeukoristnih zavodov in vseh slovenskih društev kakor tudi delavcev in poslov cele dežele se obrestujejo po 5%.
Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo
Dr. M. Hudnik, predsednik.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736 0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje bora-metra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
23.	9. zveč.	39 5	3 5	sr. svzh.	jasno	
24.	7. zjutr.	42 1	— 1 4	sl. vzh.	jasno	0 0
	2. popol.	74 2	11 0	sl. jzah.	»	

Srednja včerašnja temperatura 2 8, normale: — 0 6°.

Vabilo
na
občni zbor
konsumnega društva pri D. M. v Polji
kateri se vrši
v nedeljo dné 11. marca 1900
ob 4. uri popoldne
v društvenih prostorih.

Dnevni red:
1. Nagovor načelnika.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo
4. Odobritev računov za leto 1899.
5. Volitev 3 odbornikov, 3 namestnikov in 1 člana v nadzorni odsek ter njega na mestnika.
6. Razni nasveti.
K obilni udeležbi vabi vse člane
167 1—1 odbor.

VABILO
na
III. redni občni zbor
I. del. konsum. društva na Jesenical
registr. zadruge z omejeno zavezo,
ki se vrši v
v nedeljo 11. marca 1900
ob 3. uri popoldne
v gostilni g. Franceta Wilmana na Savi pri Jesenical.

Vspored:
1. Pozdrav načelnika.
2. Poročilo tajnika
3. Poročilo blagajnika
4. Odobritev računa za leto 1899
5. Volitev nadzorstva
6. Razno.
171 1—1 Odbor.

100 do 300 gld.
na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez zgrade, ako hoče prodajati postavno dopuščene srečke in državna pisma.
Ponudbe na Ludovika Österreich. Budapest VIII, Deutschegasse 8. 117 10-1

ANT. PRESKER
krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščin v izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo izgotovljene obleke posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah.
170 1

Nikar pa ne mislite, da se je imenoval Sina Božjega, kakor se moremo imenovati tudi mi, ki smo posinovljeni od Boga; ne, On kar naravnost trdi, da je edinorojeni Sin Božji. Kaj je govoril Nikodemu? »Bog je svet tako ljubil, da je zanj dal edinorojenega Sina Svojega«.

In kar je povedal Nikodemu skrivno po noči, je oznanjeval javno in navadno v Jeruzalemu. Jezus je trdil, da je Sin Božji, da je od vekomaj, istega bitja z Očetom; Judje so se za to togotili, pobirali so kamene, da Ga s kameni pobijejo. Jezus jih vpraša: »Storil sem Vam mnogo dobrih del, zavoljo katerega me hočete kameniti?« Oni Mu odgovore: »Ne kamenamo Te zavoljo kakega dobrega dela, ampak zavoljo bogokletstva, ker se delaš Boga, ko si vendar le človek«.

Vlečejo Ga pred sodišča. Med razburjenim narodom v oči gleda smrti. On Svoje trditve ne prekliče. Rečejo Mu: »Ako si Kristus, povej nam!« On odgovori: »Če vam tudi povem, ne bote mi verjeli«. Oni odvrnejo: »Ti si torej Sin Božji?« On reče: »Da, jaz sem«.

Velikemu duhovnu to ni dovolj. Slovesno Ga zakolne in reče: »Zarotim Te pri živem Bogu, povej nam, ali si Kristus, Sin Božji?« Jezus priseže in reče: »da, jaz sem«.

Odvedejo Ga k Pilatu. Kako ga tožijo? »Mi imamo postavo in po tej postavi mora umreti, ker se je delal Sina Božjega«. Narod je vzrok smrti dobro razumel, zato Ga še na križu visečega in umirajočega psuje in vpije: »Ako si Sin Božji, stopi s križa!«

Jezus se torej imenuje Sina Božjega, On hvali in poplakuje one, ki Ga Sina Božjega imenujejo, za to trditve On slovesno priseže in umrje na križu. Kako nas mora ta trditve pretresti, ako pomislimo, iz kako plemenitega srca prihaja, kako vzvišen duh jo izgovarja, v kako čisti, brezmadežni, sveti duši se je rodila. In ta trditve bi ne bila resnična?

Kaj? Najmodrejši, najboljši, najsvetejši vseh ljudi bi bil najhudobnejši! Najponižnejši in najčednejši bi bil najprevzetnejši! Najuzornnejši človek, v katerem je človeška natura v vsi popolnosti, On naj bi bil najbolj bolan od vseh! Da strašno bolan, ako je samo človek, pa tako jasno, tako odločno, s tolikim povdankom, zmiraj in povsod, tudi v oči gleda smrti trdi, da je večni Bog! In vendar, trditve, ki bi nas razdražila, ko bi jo kdorkoli izustil, od katere bi se zgražale najbolj plemenite duše, katere se še nikdo ni drznil izreči, ta trditve, kako naravna se nam zdi iz Njegovih ust, kako naravna in sama ob sebi umevna se zdi tudi Njemu samemu! Vsaj se oslanja na presveto življenje, na izredno čudovita dela, da se tudi oni, ki nočejo vanj verovati, ne drznejo, obtožiti Ga goljufije ali napuhnenosti ali častakomnosti.

IV. Ne prestrašimo se, preiskujmo še dalje. On ne trdi samo, da je Bog, On zahteva za sebe tudi vse pravice, vsa poldonstva, ki se morajo skazovati Bogu. Polebno ljubezen zahteva On za sebe, ljubezen veliko, vsestransko in heroično; zraven si pa tudi prerokuje silno sovraštvo od ljudi, sovraštvo veliko kakor ljubezen. In kar je rek, zgodilo se je. Svet Ga ljubi in sovraži, mo'i Ga in zaničuje, ljubezen presega vse meje, pa tudi sovraštvo ne pozna nobene meje. Poglejmo še to, da nam bo še bolj razvidno božanstvo Njegovo.

Najpoprej zahteva Jezus, da Ga morajo ljubiti vsi. O, kako nam je težko pridobiti si ljubezen nekaterih! Kako bi upali samo pomisliti na ljubezen vseh! Pa tudi nihče na to ni pomislil, tudi ne utemeljitelji novih ver. No, kar se tiče ljubezni, srce naše je kmalu zadovoljno: ljubezen v družini in še nekoliko izbranih prijateljev, zadostuje. Slave, sreče, vednosti ni človeku nikdar dosti, dosti pa mu je kapljica ljubezni. Kdo se torej ne bi čudil Jezusu, ki zahteva ljubezen vseh.

Pa to Mu še ne zadostuje. On hoče, da Ga moramo ljubiti nad vse; On zahteva ljubezen nad vse močno, nad vse požrtvovalno, ljubezen, za katero se mora žrtvovati življenje, žrtvovati isto življenje. Da, On zahteva od vseh ljubezen, pred katero se mora vsaka druga ljubezen skriti. Čuj, kaj govori: »kdor ljubi očeta ali mater bolj

kakor mene, ni mene vreden; kdor ljubi hčer ali sina bolj kakor mene, ni mene vreden.«

Ali je to mogoče? Zahtevati tako ljubezen, se pravi, vse od sebe odbiti. In ako bi kak človek tako ljubezen dosegel, bi bilo to kar gnjusobno, saj je za človeka nad stariši, nad otroki, nad soprogom samo Bog, samo Bog more toliko ljubezen za sebe zahtevati — in zahteva jo Jezus!

Jezus torej zahteva, da Ga morajo ljubiti vsi in sicer nad vse; prerokuje pa, da bo to jako, nad vse veliko, tako nemogočo ljubezen dosegel ne za življenja, ampak po smrti. Kaj, ali je to mogoče? Dokler živi, ne ljubijo Ga, ljubili Ga pa bodo, ko umrje! Dokler je živ, so Ga zapustili učenci in apostoli, Juda Ga je izdal, Peter Ga zatajil, ljudstvo Ga je zahtevalo v strašno smrt: sedaj pa govori, da vsestransko, vseobsežno in nad vse veliko ljubezen bo dosegel po smrti, ko Ga več ne bo, ko ne bo delil dobrot, ko ne bo delal čudežev, ko ne bo mogel tako ljubeznjivo govoriti in k sebi vabiti. Ali ne pozna ljudi? Dokler nas vidijo, nas še nekoliko ljubijo, toda ko človeka zakrije grob, ko se izgubi ljudem izpred oči, hitro nanj pozabijo. O le prekratko traja ljubezen! Sedaj pa mislite, da Ga bodo ljubili po smrti, ko si ni mogel sre pridobiti živ? Ne, to ni mogoče, to je sanjarija!

Ali vendar, glej, uspeh preseza vse, kar se je le moglo pričakovati. Komaj je umrl, že se na grobu vzbuja ljubezen. Njegov križ se objema in poljublja. Moški in ženske, stari in mladi so, rekli bi, strastno zavzeti za Jezusa in kličejo: kdo nas bo ločil od ljubezni do Jezusa? Ali lakota, žeja, preganjanje? Ne, nič nas od ljubezni do Njega ločiti ne more!

Leta potekajo, stoletja odhajajo: čas, ki uduši vsako čustvo, ne more udušiti ljubezni do Jezusa, ne, ta vedno raste; še prekucije je niso mogle ugasiti. Res, Evropa se je na razne kose raztrgala, samo ljubezen do Jezusa jo še v edinstvo veže. Focij je grško cesarstvo odtrgal od Rima, toda iz srca iztočnjakov ni mogel iztrgati ljubezni do Jezusa. Henrik VIII. je odtrgal od Rima angleški narod, toda Jezusa narod še pozna, ljubi, moli. Luter je nemški narod odtrgal od jedinstva katoliškega, toda ljubezni do Jezusa ni mogel ugasniti. In kaj je storil prekucijski francoski duh tekom 19. stoletja po vsej Evropi, da bi tudi zadnji sled krščanstva med nami iztrebil, toda ali je to dosegel? Ne, Jezus se v Evropi ljubi, Jezus se v naši škofiji ljubi; o, kaj ne, ta ljubezen do Jezusa raste in zmiraj bolj plamti v srcih naših. Sam brezbožni Renan mora priznati: »Jezus se sedaj tisoč krat bolj ljubi, kakor pa za življenja Svojega.«

Toda, ali se Jezus res toliko ljubi, kolikor je zahteval? Ali je ta ljubezen nad vse močna, ali je pripravljena žrtvovati vse, tudi življenje?

Veseo vzkliknemo: da, tako se ljubi. Poglejte v samostane, kjer najdete toliko mladih devic v cvetu življenja, toliko mladeničev zdravih in darovitih; poprašajte jih, zakaj so zapustili svet in vse njegove sladkosti, pa se zaprli v samostan, da tam živé v siromaštvu, v vednem devištvu, v popolni pokornosti? Zakaj so zapustili svet, da v redovniškem stanu služijo bolnikom, strežejo zblaznelim, vodijo kaznovance, oznanjujejo besedo Božjo, se mučijo noč in dan po misijonih, stavijo v nevarnost svoje zdravje in pogostokrat v cvetu življenja umirajo? Kaj Vam bodo vsi odgovorili? Mi ljubimo Jezusa, zanj žrtvujemo vse! Ta ljubezen je ustvarila device, ustvarila mučence, ustvarila apostole.

Toda ta ljubezen je storila in ustvarja še več. Trpeti in umreti ni še vrhunec ljubezni, pač pa je vrhunec ljubezni dati v smrt in videti umirati one, katere ljubimo. Tako bi se mati popela na vrhunec ljubezni, ko bi Jezusu v smrt darovala ne sebe, ampak otroka svojega. Tudi to je dosegla ljubezen do Jezusa in še sedaj dosega. Oh, koliko krščanskih mater govori svojemu ljubljemu otroku: »ljubim te, ali želim, da poprej umrješ, kakor pa da Jezusa izda.« In ali ne poznamo mater, ki so spremljale na kraj muk svoje otroke, ter jih osrčevale, naj

le trpe in umrjejo za Jezusa, naj Ga ne izdajo.

O, srce mi je čudno ginjeno in vprašam: kdo je ta, ki je v tako malem judovskem mestecu rekel, da zahteva ljubezen od vseh, ljubezen nad vse in ki je res dosegel tako ljubezen, pred katero se vsaka druga kar izgubi? Kdo je ta? Kdo bi se upal trditi, da je On samo človek?

Veliki Napoleon je osamljen na otoku Sv. Helene to premišljeval, ter ves pretresen in čudeč se rekel: »Jezus Kristus hoče, da ga ljudje ljubijo; On hoče nekaj, kar se posebno težko doseže, za kar često brezuspešno modrijan prosi nekatere prijatelje, oče svoje otroke, mož svojo ženo, brat svojega brata, to je ljubeče srce; On pa zahteva in dobi; od tod jaz sklepam na Njegovo božanstvo... Da, Kristus govori in narodi se Ga oklepajo z najbolj tesnimi vezmi... On užiga plamene ljubezni, ki ugaša sebično ljubezen, ki je nad vse druge ljubezni... na to večkrat mislim, temu se zmiraj bolj in bolj čudim in to mi nepobitno dokazuje božanstvo Jezusovo.«

Še bolj čudno je pa sovraštvo, katero si je Jezus prerokoval in katero se je tekom stoletij uresničevalo, ter se uresničuje še dandanes. O sebi je Jezus rekel, da Ga bodo sovražili, apostolom in njihovim naslednikom je pravil, da jih bodo sovražili, o nauku Svojem je trdil, da Ga bodo sovražili, o križu je prerokoval, da Ga bodo sovražili, in sicer vse to do besnosti vse čase do konca sveta. To se je godilo, godi se danes pred našimi očmi, godi tudi v naši slovenski zemlji. Čudno! In to sovraštvo divja edino zoper Jezusa, Njegove vernike in Njegovo delo. Tudi drugi so se sovražili, toda samo za kratek čas, samo do groba, potem so se pozabili, sovraštvo je prenehalo.

Zakaj pa Jezusa sovražijo, tako besno sovražijo? Ali zavoljo Njegove postave in Njegovega obnašanja? O ne, vsaj je bil najlepši, najljubeznjivši, najmilejši od vseh človeških otrok! Ali zaradi Njegovega nauka? O ne, saj se noben nauk ne more prispodabljati lepoti, svetobi, resničnosti in milini nauka Jezusovega! Zakaj se torej tako besno sovražijo? Ti odgovoriš, da sovražiš laž in goljufijo in zato sovražiš Jezusa, ker je po Njem zavladala po svetu zamamljiva laž in goljufija, ter vlada že devetnajst vekov.

Ako si o tem prepričan, da je Jezus lažnik in goljuf, je opravičeno tvoje sovraštvo. Toda, dvomim, da bi bil ti o tem v dnu duše svoje prepričan. Zakaj dvomim? Poglej devetnajst preteklih stoletij, ali ne vidiš kličati pred Jezusom mož najbolj učenih, mož velikanov, ki so znali misliti in preiskovati, pa so se pred Jezusom kot Bogom ponižali v prah in zanj tudi mnogo žrtvovali s premagovanjem sebe samega. Da, v tem se razlikujejo oni, ki verujejo, od onih, ki ne verujejo; prvi prinašajo veri žrtve in premagovanje, drugi ji ne prinašajo.

Pa, naj ti bo, Jezus je navaden goljuf. Po tem je opravičeno sovraštvo, nespametna pa ljubezen do Jezusa. Zato bo pa tudi sovraštvo, ki je opravičeno, rodovitno, prerodilo bo svet, prenovilo ljudi in društvo. Ako je namreč tekom devetnajst stoletij toliko dosegla nespametna, neopravičena ljubezen do Jezusa, kaj mora storiti opravičeno sovraštvo?

Kaj je torej to sovraštvo zoper Jezusa storilo za človeka? kje so njegova dela? katere narode je izvelklo iz brezna pokvarjenosti, katere iz divjaštva? katere duše je potolažilo? kje ima ono svoje usmiljenje sestre? svoje šolske sestre? svoje sestre od križa? kje svoje uršulinke, magdalenke in druge? kje benediktince, frančiškane, jezuite, lazariste in druge? Ljudje nimajo kruha, o sovraštvo, kje imaš ti svoje redovnike prosjake? Ljudje umirajo v bolečinah, kje imaš ti svoje postrežnike in postrežnice za umirajoče? Kjerkoli se trpi, kjerkoli se zdihuje, kjerkoli se obupava, o sovraštvo zoper Jezusa, zastoj te tam iščem, tam te ne najdem!

Ako pa za ljudi nisi storilo ničesar, kaj si vendar storilo za Boga? Ko si iz srca iztrgalo ljubezen do Jezusa, ali si v njih vsadilo več čiste ljubezni do Boga? Še so ljudje in narodi, ki živé v temi poganstva, v temi malikovalstva: o sovraštvo zoper Jezusa, kje

so tvoji apostoli? Ne prašam te, kje so tvoje device, še manj, kje so tvoji mučeniki. Nimaš jih!

Vprašam torej še enkrat, zakaj sovražite Jezusa? Mohameda ne sovražite, Numa ne sovražite, Zoroastra ne sovražite, nobenega utemeljitelja nove vere ne sovražite. Nerona, Tiberija, Domicijana so sicer sovražili, toda le malo časa, na grobu je sovraštvo prenehalo. Edini Jezus se sovraži z neugasljivim sovraštvom. Zakaj?

Srce človeško, sovraži vse to, kar mu nasprotuje, kar mu ovira stavi. Zato so ljudje sovražili razne tlačitelje narodov; toda, ko so prenehali tlačiti, prenehalo je sovraštvo, od tod sovraštvo med ljudmi, sovražijo se nasprotniki, kateri bi mogli premagati, katerih se je treba bati; toda ko jim mine moč in več ne ovirajo, sovraštvo izhlapi. Zato je tekom zgodovine sovraštvo le začasno: samo sovraštvo do Jezusa ne prestane nikoli! Kaj to dokazuje? Da Jezus ni mrtev, da ni razorožen, da ni opešal, da se vedno še protivi razuzdanim ljudskim strastem, da vedno zmaguje, kraljuje in močno vlada.

V. Kaj ne, dragi moji, dosti je dokazovanja. Z devetnajstimi stoletji in z vsemi narodi v njih živčimi tudi mi Slovenci pademo v prah pred Jezusa in Ga molimo, kot svojega Boga in Odrešenika; vso ljubezen svojega srca Njemu posvečujemo, z apostolom Pavlom kličemo: »Kdo nas bo ločil od ljubezni do Jezusa? ali preganjanje? ali lakota? ali golota? ali meč? ... ne, nič, ne življenje, ne smrt, ne sedanost ne prihodnost nas ne bo ločila od ljubezni Jezusove!«

Vero v Jezusa, Sina živega Boga in ljubezen do Njega vsajate vi, stariši, v srca svojih otročičev; ta vera in ljubezen naj napolnjuje srca vaša, mladenči in dekleta; v tej veri in ljubezni naj se živi v vaših hišah, očetje in matere; po tej veri in ljubezni naj se odlikujejo vaše občine, o župani in občinski zastopniki!

Pa, ali morebiti tega nočete? Ali hočete tudi vi sovražiti Jezusa in njegovo delo? Hočete tudi vi zapustiti zastavo Jezusovo in stopiti v trumo onih, ki sovražijo Jezusa, zato pa tudi Njegovo cerkev, Njegove služabnike, Njegove vernike, sploh vse, kar je Jezusovega? Ko bi vi to hoteli, pokazali bi, da je srce vaše napačno, da je strastno, da je grešno, da vam je za to Jezus protiven, da se morate bati Njega in Njegove obsodbe. Ali ne vidite, da v Jezusa nečje verovati, ampak Njega in vse Njegove sovražijo samo oni, ki ne živé po zapovedih Božjih in cerkvenih, v katerih srcu vladajo glavni in ptuji in vnebovpijoči grehi, vladajo sploh strasti. Ker pa Jezus to obsoja, ker se jim protivi in jim grozi z večnim ognjem, zato Ga sovražijo, za to besne proti Njemu, zato ga nočejo spoznati kot Boga in Odrešenika.

O, sedaj v svetem letu, sedaj v postu si v zakramentu sv. pokore očistimo svoja srca, napovejmo boj svojim strastem in lahko nam bo v Jezusa verovati, sladko nam bo Njega ljubiti in v tej veri in ljubezni bomo mirni, zadovoljni, srečni; mogli bomo upati, da se šibe Božje vsaj deloma od nas odvrnejo in da bo blagoslovljeno in uspelo delo onih mož, ki se iz ljubezni do Boga prizadevajo popraviti tudi vaše časno blagostanje. Oklenite se teh mož, podpirajte njihovo delovanje vi delavci in kmetje, vi trgovci in obrtniki! Ako molimo in delamo in varčujemo, pa v veri in ljubezni do Jezusa, ki naj vas vse pod eno zastavo, v eno družino združuje, Bogu služimo, upam, da nas bo Bog blagoslovil in v občem propadanju obvaroval vsaj od najhujših šib in nadlog.

Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta, Sina in svetega Duha naj pride nad vas in naj ostane zmiraj nad vami. Amen.

V Ljubljani na praznik sv. Frančiška Saleškega, dne 29. januarja 1900.

† Anton Bonaventura, škof.

Vipavcem v pomislek!

Iz Vipave, 22. februvarija 1900.

Kovačnica našega skrbnega poslanca Ivana Božiča iz Podrage ima zdržema veliko

dela in naročil. V svoji gorečnosti za blagor „naše dežele“ je noč in dan v svojem elementu. Da mu je kmečki stan prav posebno pri srcu, tudi vemo. Saj nam je takrat, ko je lovil vipavske glasove zase, za trdno obljubil, da bode podpiral gospodarsko organizacijo našega ljudstva. Zdelo se nam je takrat, da je glavne točke svojega programa kar nam ukradel in jih sebi zapisal na jasno čelo. Toda varali smo se hudo. Gospodarska organizacija je bistveni del kmečkega stanu. Brez nje kmet gotovo propade. A glejte, Vipavci, ravno zoper ta življenski pogoj nas vseh se je vzdignil v 39. številki „Slovenskega Naroda“, hoteč z enim mahljajem uničiti vse, kar se je pri nas v tem oziru zasnovovalo. Ko smo prebrali ta člank, nas je bilo uprav sram, zakaj zdelo se nam je, da hodi kot nadležni krošnjar po dolini ponujajoč svojo robo češ: kupite le od mene, moje blago je edino dobro; vse drugo zavrzite, ker je klerikalno. Predno se spusti v svoji jezi na našo organizacijo, bi mu trebalo, da globlje preštudira kako socialno-politično študijo. Iz vsega pa vidimo, da se niti ne briga za neslanosti Dr. Neslanca v „Narodovem“ podlistku.

Najprvo se dopisnik v „Narodu“ zaletava v naše posojilnice v Vipavi in Šturiji, češ, da nameravajo le zaslužiti Vipavce v klerikalni jarem. Kakšen namen ima pa Slapska posojilnica? Jeli Božičev ali Puncuhov jarem ložji in mečji nego naš? Vipavci veste dobro, da imajo glavno besedo pri Slapski posojilnici liberalni mogotci z visokimi deleži, ki se jim obrestujejo do 10 %, med tem ko nimajo uprav dolžniki prav nič koristi od nje, razven hud pritisk ob vsaki priliki. Privrženci liberalne stranke se rekrutirajo ravno iz vrst onih, ki so še pred nedavnim časom pobirali po 144, 120, 50 % od posojil z vseni vam znanimi vinskimi dokladami. In zato nasprotujejo našim denarnim zavodom.

Potem se zadira v baje „klerikalnega, nemškutarskega“ gospoda notarja Pusnika v Vipavi. Gospod notar se bode gotovo prav lepo zahvalil za ta poklon. A vi hinavci! Vi govorite o nemškutarstvu naših somišljenikov? Vi, ki ste se upregli v nemškutarski jarem dr. Tavčarja, grajščaka Mayerja iz Lož? Vi, katerih somišljeniki oddajajo po 100 gl. glasove v goriškem veleposestvu? Vi, katerih somišljeniki so danes Slovenci, jutri najhujši iredentari? Vi, katerih podrepaniki hinavsko obrnejo plajšč po vetru, če v sili upajo dobiti po naši priporočitvi dobro učiteljsko službo recimo kje na Gorenjskem?

Zadira se v vinarsko zadrugo. Imenuje jo „zloglasno“, brzokone zaradi poluvina. Res je, da je zadruga imela v zalogi tudi poluvino. A prodajala ga je kot poluvino in ne kot vino. Ta kupčija je bila torej poštena. Rečemo pa, da je bila to sicer osodna napaka zadruge, a še vedno pravična in poštena. To vedo vsi Vipavci. Toda vi očitete nepoštenost vinarski zadrugi? Vaši somišljeniki, vsi najhujši agitatorji, prodajajo v svet pristni petijot in ga točijo po vipavskih gostilnah? Točili so ga veliko poprej pa ne kot poluvino, ampak nepošteno in krivično kot pravo vino po 32 kr.? Kedo je torej škodoval naši vinoreji? Hudo nam je, da moramo o tem govoriti. A svet naj zve resnico! Vedite pa, da smo poskrbeli prav temeljito v novem „kmetijskem društvu“, da naše vino zopet dobi staro veljavo, in da vsaj sleparijo in goljufljo kolikor možno omejimo, da bodo Vipavci pristno vino pili po gostilnah, in da pristni „Vipavec“ pride tudi v svet.

Za „pogrebna društva“ se tudi ogreva gospod Ivan. Znani so mu računi, da se naši ranjki ne baš po ceni spravljajo pod zemljo. Preštudiral je znano knjižico mokrača Roka Drogenika, a ne od c. kr. vlade in škofije potrjenega štolnega reda za Kranjsko. Resnica je, da je štolnina v naši dekaniji zelo nizka; resnica je, da se reveži pokopujejo zastoj in to prav radovoljno. Če pa Vi, gospod Ivan, ali pa kedo drugi naroči za pogreb ves mogoč sijaj, potem ste za večje stroške odgovorni vi in ne vipavska duhovščina. Z isto pravico, s katero Vi nas vprašujete, kam se vendar steka visoka štolnina, smemo mi Vas vprašati, kam gredo vaše dnevne dijete v Ljubljani?

Kaj lepo in prikupljivo piše o trgovcih.

Vjeti jih hoče v svoje zanjke, a je pri tem strašno neroden. Svojo pravo barvo do njih pokaže, ko pripoveduje, da je Kristus baš kramarje in branjevce izpodil iz svetišča. Lep poklon, vipavski trgovci, za vas! Mi nismo tako hudi. Mi vemo, da Odrešenik kramarjev ni izpodil iz svetišča zato, ker so bili trgovci, ampak zato, ker so one- češčevali sveti kraj. Gospod Ivan toraj kaže, da ni poseben prijatelj trgovskega stanu. In tak človek predbaciva neprijaznost do trgovskega stanu nam, ker smo zasnovali „kmetijsko društvo“?

Vipavci! Kar se tiče konsume v Dolini, je res to-le:

„Kmetijsko društvo“ se je zasnovovalo na najširši podlagi. Posredovalo bode med vami in javnim trgov, skrbelo, da spravi domače pridelke v denar in preskrbi vas z vsem, kar vam je treba za gospodarstvo in živjež. Odjemalo bode od vas pošteno vino in blago, in vas oskrbovalo z vsem potrebnim: semeni, žveplom, galico, živili, stroji itd. Jamčilo vam bode za pristnost blaga in živil.

Strašilo za trgovce pri nas ne velja, Kjer ljudstvo „konsum“ zahteva, se mu „Kmetijsko društvo“ ne more ustavljati. Stopilo pa bode, kakor je že storilo, s trgovci v zvezo in sicer brez ozira na to, kateri stranki pripadajo, naj oni prevzemó „konsum“, a pod nadzorstvom blaga in cen. To je po naših mislih najumestnejša vez med trgovci in ljudstvom. S tem „Kmetijsko društvo“ reši trgovce tujih, večinoma židovskih tvrdk, jim cenejše oskrbuje blago in živila kolikor mogoče iz prve roke v prvi vrsti slovenske, domače, ljudstvo pa obvaruje izkoriščevanja in jih zadovolji s poštenimi cenami. „Kmetijsko društvo“ ima torej pri tem velik naroden, političen in gospodarski namen. Ljudstvo za to ve, brez naše agitacije kar zahteva to od nas. Temu klicu se ustavljati, bi se reklo zavirati narodno probujo in samozavest. Vi, ki rotite Vipavce, naj ne gredo v sužnje klerikalcem, hočete v zadnji vrsti, naj se še nadalje pokorijo nemškutarskemu stremljenju dr. Tavčarja in Vas. Vsak trezen človek ve, da treba stvar podpirati ali vsaj molčati o njej, dokler je dobra, če tudi izhaja iz njemu ne baš simpatičnih in ljubih krogov. Gospodarsko organizacijo pobijati iz strankarskih političnih vzrokov in namenov, se pravi po domače: Ti ljudstvo najprvo izhira, dokler se mi tvoji poslanci prepiramo, jeli prava katoliško-narodna ali narodna stranka. Naša misel pa je: Ljudstvu dajte poprej jesti, potem šele se Vi mogotci trgajte za politično svojo veljavo. Vi pa se zadirate v vipavsko rodoljubno duhovščino samo zato, ker Vam po Vaših mislih izpodkopava s svojim organizatoričnim delom stolček, za katerega se tolikanj bojite.

Nas Vaše kričanje ne moti, tudi vipavskega ljudstva ne. Vpijete za to, ker ste v živo zadeti. Da boste zadeti še bolj, poskrbelo bo organizovano ljudstvo samo in sicer veliko prej, nego si Vi sploh domisljate.

Toliko smo smatrali za potrebno odgovoriti gospodu Ivanu in sicer stvarno na njegove nestvarne obrekljive trditve v sobotnem „Narodu“.

Državni zbor.

Dunaj, 23. svečana.

Vladni program.

Vsi današnji listi skoraj soglasno sodijo o programu nove vlade, ki ga je včeraj v zbornici razvil dr. pl. Körber. Program je sicer jako bogat in obsežen, a izvedljiv, ker obsega mnogo vprašanj, s katerimi se je že bavila in seznanila široka javnost. Mnoge točke segajo globoko v gospodarsko življenje ljudstva, katero živo čuti vrzeli in pomanjkljivosti v zakonodajstvu. Postale so skupna želja in potreba, stalna točka ljudskih programov. Iz tega se vidi, da ima sedanja vlada pazljive oči za javno življenje in moderne zahteve, pravi razum za ljudske potrebe, pa tudi dobro voljo nasproti ohro- melemu parlamentu. Toda programi so navadno podobni modroslovskim zistemom, ki so sestavljeni iz lepo donečih in zapeljivih besed, a brez prave podlage in realnih tal. Lepe zgradbe so brez trdnega temelja, zlati gradovi na vodenih oblakih. Vse lepo, kar se da, ki se pozaja a Čehi za spravo, piše

je obljubil ministerski predsednik. Optimizem je vedno lepa stvar, a čim večje so nade, tem hujše so lahko prevare. In to je vzrok, da vladna izjava ni povsem dosegla svojega namena. Poslanci so sicer pazljivo poslušali in večkrat pritrdjevali, a v veliki večini so ostali neverni Tomaži. Sedanji parlament se je postaral, odrvenel je, da ga ne poživé umetna sredstva. Gotovo z namenom vlada razstavlja najlepše dobitke za poslance in ljudstvo, da si v narodnostnem boju ohrani odprto pot za duševni in gospodarski razvoj države. Pritiskati hoče na stranke, da nevarno orožje zamenjajo z oralom, da zapusté bojno polje in se povrnejo k mirnemu in plodnemu delu. Opravičeno je dr. plem. Körber naglašal, da imata omika in blagostanje za vse narode isto vrednost. Toda — in v tem soglašajo vsi — vprašanje je, ali pa hočejo vsi narodi zamenjati narodne premije za gospodarske? Ali ne ve vis. vlada, da so za manjše narode, kakor je n. prim. slovenski, stroge narodne koristi tako ozko in tesno združene z gospodarskimi, da jih je ločiti nemogoče? Dočim propadamo v gospodarskem oziru, gineva naša narodnost. In ko se krči pod tujimi rokami slovenska zemlja, gineva nam gmotna moč, odteka nam srčna kri, narod se pogreza v mlakuži npravnega in gospodarskega propada. Nemci, morda tudi še Čehi in Poljaki lahko naredé za nekaj časa prosto pot za državne potrebe, a mi smo pa že toliko sebični, da moramo reči: après nous le déluge! Torej, mi z veseljem pozdravljamo vsak poskus za zboljšanje gmotnih razmer; pripravljeni smo vedno podpirati in pospeševati vsak korak, ki dovede delavske, produktivne stanove do boljše bodočnosti, ki jim olajša boj za obstanek. Ob enem pa zahtevamo obrambo in varstvo tudi onih idealnih dober, ki zagotavljajo narodu kot takemu gotovo bodočnost. In tega zagotovila ne najdemo v programu, kajti fraza o ravnopravnosti je le okrasek na palači, ki ga pa zbije na tla vsak političen vihar. In tu tiči vzrok hladnokrvnosti in malovernosti. Žalostno je to, a žal, da preresnično.

Bohinjska železnica.

Vlada je včeraj predložila načrt zakona o gradnji novih železnic na državne troske. Od teh železnic nas v prvi vrsti zanima druga železnična zveza s Trstom. To zvezo tvorijo železnica čez Ture od Št. Vida na Solnograškem do Mosta na Beli, oziroma do Špitala na Koroškem; dalje železnica čez Karavanke in skozi Bohinj do Trsta. Ta proga pojde od Celovca, oziroma Beljaka, mimo Jesenic, Bleda, Boh. Bistrice, Sv. Lucije, Kanala, Gorice, Rifemberga, Štanjela in Opčine do Sv. Andreja pri Trstu. Takozvana turska železnica bode stala 13,400 000 kron, a železnica od Celovca do Trsta 103.600.000 kron, od katerih zahteva vlada za tekoče leto 800.000 kron, za 1901. leto 4,600 000, za leto 1902 15,800.000 kron, za leto 1903 37,600.000 in za leto 1904 44 800.000 kron. Ker bodem o priliki itak obširneje poročal o tej železnici, omenim danes samo toliko, da znaša dolžina turske železnice 77 km., čez Karavanke 66 km., skozi Bohinj do Trsta 144 km.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. februarja.

Sodba o vladnem programu je v avstrijskem časopisju kaj različna. Popolno zadovoljna ni z njim nobena stranka, posebno pa ne Čehi, ki ne dajo mnogo na besede, dokler ne vidijo dejanj. Dosedanja izkušnja jim je, kakor Slovanom sploh, merilo na presodbo vladne izjave. Pa tudi Nemcem ne ugaja ta program. Pravijo, da se preveč govori o narodni enakopravnosti in nič o pravicah Nemcev. Popolno zadovoljni so menda le Poljaki, katerim je všeč vse, kar pride od vladne strani.

Narodna enakopravnost — Unding. V dobi spravnih dogovorov smo in ministerski predsednik Körber se drzne govoriti v državnem zboru o narodni enakopravnosti, ki je »Unding« in že sama na sebi zasluži le glasen posmeh, tako jadicuje glasilo graških prateutonov v svoji kritiki o programatični izjavi Körberjeve vlade. — V dobi spravnih dogovorov smo in glasilo na-

tako zaničevalno o narodni enakopravnosti. Zopet nov jasen dokaz, kako umeva prusaska klika narodnostno spravo. O kaki jednakopravnosti noče kar nič čuti, ker se bori le za nadvlado v Avstriji. Umevno je, da v takih okolišnih ne more priti do sprave, umevno pa tudi ogorčenje češkega naroda, ko vidi, kaj se vse dovoljuje njegovemu narodnemu nasprotniku na škodo Slovanov v Avstriji.

Vntževavstrijskem deželnem zboru

se vrši sedaj živahna razprava o novem, oziroma popravljenem načrtu za preosnovo volilnega reda za mesto Dunaj. Predvčeranja seja je trajala do 2. ure jutraj. Nemško-liberalna klika hoče z obstrukcijo preprečiti načrt krščansko-socijalne večine, ki hoče do sobote imeti pod streho vso volilno predlogo. Židje so poslali v boj svojega prvaka Noskeja, ki je govoril nad tri ure. Bilo je že polnoči, ko je končal govor, ki je vzbujal pri večini le pomilovalen posmeh. Odgovarjal mu je najprej namestnik grof Kielmansegg in za njim poročevalec Gessmann. Stvarnih razlogov klika nobenih nima, vidi se ji pa, kako jo boli, da ne more z ugodnejimi določbami zagotoviti si trajnega gospodstva na Dunaju. Pa tudi vlada sama provzroča večini nekaj težkoč, ker je v zadnjem hipu spremenila svoje nazore glede volilnega cenzusa. Ako se večina ne uda povsem vladni želji, se je bati, da načrt zopet ne dobi potrebnega potrjenja.

Banffy-Szell. Minuli torek je minulo ravno jedno leto, odkar se je ogerski zjedineni opoziciji posrečilo izpodmakniti stolec baronu Banffyju in posaditi na ministerski sedež tedanjega bančnega ravnatelja Kolomana Szella. Vse se je tedaj oddahnilo v nadi, da napoči za Oggersko boljša doba. Vse je bilo sito nasilstva mogočnega barona, ki je tekom jednega leta naklonil deželi toliko dobrot: civilni zakon, nerešeno nagodbo, volilni zistem, da ga mu menda ni para pod solncem, korupcija pa je procvitela pod njim, kakor še nikdar poprej. Ni čuda torej, da je Oggerska zrla v Szello kot rešitelja države in prebivalstva iz cele vrste zmed in nadlog. Vse je hitelo v Szellov tabor, liberalna stranka je znatno pomnožila število svojih članov in tudi katoliška ljudska stranka se je odločila za drugo bojno sredstvo. Toda, kolika prevara! Ravno sedaj minulo leto njegove vlade je pokazalo, da Szell ni »klerikalec« in da ne simpatizuje s katoliško ljudsko stranko. Mož je marveč istotako liberalen, kakor njegov prednik Banffy, le njegov nastop je malo bolj omikan in ugla- jen kakor pa polizobraženega Banffyja. Cer- kveno političnemu zakonu je pridejal zlo- glasni »kancelparagraf«, nagodba je še istotako oddaljena od rešitve kakor tedaj, korupcija morda sedaj še lepše cveti, boj proti cerkvi se nadaljuje vedno z novo silo, vzgledni vo- litveni zakon je pa dobil še točko, ki lega- lizuje podkupovanja. Povsod »napredek«! Vse to pa dela prejšnji minister Banffy, čegar slepo orodje je gostobesedni Szell. Banffy je gospodar položaja in ako se mu Szell po- polno ne uda v vseh rečeh, umakniti se mu bo moral, kakor je prišel. To je vseh ob Szellovi obletnici.

V Srbiji se pripravljajo na velike no- tranje politične spremembe. Znano je, da je bil kralj Aleksander pred nekaj časom na Dunaju prav prijazno vsprejet. Ta spre- memba razmerja mej Avstrijo in Srbijo je pa le sad dolgotrajnih dogovorov mej Du- najem in Petrogradom, ki so se vršili za časa Aleksandrovega, prvotno le na 15 do 20 dnij določenega, a potem dva meseca traja- jočega »zdravljenja« v Meranu. V Petro- gradu so dospeli namreč do prepričanja, da nikakor ne kaže pomilostiti radi znane »za- rote« po nedolžnem obsojenih žrtvih, dokler je na krmilu Gjorgjevičev ministerstvo, ki je vodilo in izvršilo obsodbo. Priti bi mo- ralo v to svrhu na krmilo drugo minist- stvo, ki bi ne bilo v nikaki zvezi s tem »častnim« dejanjem. Toda pred sestankom skupščine, ki se je radi državnih potreb mo- rala sniti, ni kazalo odslavljal Gjorgjeviča. Sedaj je skupščina dovršila svoje delo in ovira je odstranjena: Gjorgjevičev kabinet lahko gre. Ta sprememba se namerava sedaj iz- vršiti. Na njegovo mesto pride Nikolajević. Ob ugodni priliki se poda razkralj Milan v kako letovišče, iz katerega se ne povrne več v Srbijo, in potem sledi amnestija. Tak

DOBRA VARČNA KUHINJA.

Juhina zabela Maggi prekosi vse druge: vsako juho in slaboten bulon stori v trenutku dober in redilen, — le nekoliko kapljic je treba — Dobi se v izvornih steklenicah po 50 vinarjev po vseh prodajalnicah delikatez, dišav, kolonialnega in specerijskega blaga. Izvirne steklenice se po ceni napolnujejo z novo juhino zabelo Maggi-jevo. 168 12-1

Jako poceni in pod ugodnimi pogoji

prodam

velik muzikalni avtomat

„Polyfon“ z glasili

primeren za restavracije, gostilničarje, sploh imej-
telje javnih lokalov.

Ker je avtomat izmed največjih, svira godba pre-
zno, krasno in tako močno, da je uporaben tudi
za godbo pri plesu.

Radi primanjkujočega shrambenega prostora pro-
jam ga res po izredno nizki ceni. 74 10-3

Jos. Kolár,

trgovec s kolesi in šivalnimi stroji
v Ljubljani, Glavni trg.

== Domača umetnost! ==

Podobarski in pozlatarski ateljé

ANDREJ ROVŠEK v Ljubljani

Kolodvorske ulice šte. 22

v hiši gospé Wessner-jeve 60 52-7

se priporoča prečistiti
duhovščini in cerkve-
nim predstojništvom v
naročila za izvrševanje
vsakovrstnih strogo
umetniško izvršenih

lesenih

oltarjev

v raznih slogih

* kipov *

in svetniških soh

od kamena, gipsa
ali lesa itd.

Oltarne skupine
iz različnega ma-
terijala.

Priznana umetniško
dovršena dela!

Priznana pisma
so na razpolago.

== Domača ==
trrdka!

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup.

Ta 30 let z največjim uspehom rabljeni prsni
sirup raztoplja slez, upokojuje kašelj, po-
manjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje
prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi.
Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki,
je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fos-
forno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri
slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij.
Cena steklenici 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr.
več za zavijanje.

uradno registrirano varstveno znamko, na
atera znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče 107 (20-16)

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII./1, Kaiserstrasse 73 in 75.

zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani
in drugod.

Tokajski
mestni grb,
vpisana varstv. znamka,
„Križ s kačo
na treh gorah“.
Najfinjši in najmi-
lejši konjak je

Tokajski konjak

z gorenjim tokajskim mestnim grbom iz
Prve tokajske tovarne za konjak

v Tokau.

Zlate medalje so mu podeljene: V Parizu,
Bordó-u, Nici, Hagu, Londonu, Bruselju, Čikagi,
Dunaju, Berlinu itd.

Za Litijo in okolice ga razprodajata Lebingar
in Bergmann v Litiji. 988 6-6

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richter-jeve v Pragi,
pripoznano izvrstno bolečine olaj-
šujoče mazilo je dobiti steklenica po
40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah.
Zahteva naj se to 509 15-18

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo
varstveno znamko „sidro“ iz Richter-
jeve lekarne ter spreje iz previdnosti
le v steklenicah s to varstveno znamko
kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, Elizabethstrasse 5.

Sveži

pustni krofi

in

potvice

se dobé pri 5 9

Jakobu Zalazniku
na Starem trgu.

Valentin Accetto

zidarski mojster

v Ljubljani, Trnovski pristan 14.

se priporoča slav. občinstvu. prečast. duhov-
ščini, gg. podjetnikom in društvom za vsa
ter raznotera 90 2

zidarska dela.

Prodaja tudi iz lastne opekarne

opeko vseh vrst.

Cerkvena mizarska dela.

Podpisane izdelujem zlasti cerkvene klopi,
klečalnike in spovednice iz hrastovega lesa po
vzorcih in po lastnem načrtu, ter se za taka dela
priporočam čast. duhovščini in cerkvenim predstoj-
ništvom. Zagotavljam izvrstno lepo delo in nizke cene.
Ze dvanajstim cerkvam sem izdelal klopi v največjo
zadovoljnost.

Vse izdelujem v lastnih prostorih. — Postav-
ljanje novih klopi in spovednic v cerkvi traja le 3 do
6 dni.

Josip Stupica na Viru,
pošta Domžale.

89 15-3

Strokovnjaški najboljše urejena

trgovina semen

Alojzija Korsika

umetnega in trgovskega vrtnarja

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 5

priporoča bogato svojo zalogo travnega,
zelenjadnega in cvetličnega semena,
predalnice čistega deteljnega in raznega
drugega krmskega semena. Izdeljuje tudi
sveže in suhe vence in šopke za vsake
slavnosti, sploh vsa v vrtnarsko stroko spa-
dajoča dela po najnižjih cenah.

Ilustrovani cenik je brezplačno na razpolago.

Zdrav. krepak

132 3-2

vrtnarski učenec

se takoj vsprejme pri isti trdki.

Ovsena kaša.

Ovseno pšeno, ovsena moka in ovseni puh
(kakor Quaker Quats) izdeluje iz Smrečinega
gorskega ovsu, priznana najboljše na
svetu, ondotno prodajalno društvo.

5 kg. poštni zavojček: kaša in puh K 4-40,
ovseno pšeno in moka K 4-20, vse štiri vrste
odbrane K 4-30. Po železnici od 25 kg. više
(tudi odbrane) dosta ceneje in sicer od 62 do
in 68 h za kg. po daljavi. 110 26-12

Glavna zaloga Smrečine gorske prodajalne
družbe za Avstro-Ogersko:

LEOPOLD HEISS, Dunaj, IV./1, Wiedner Hauptstrasse 56.

Na prodaj je

pritlična hiša, št. 56. v Št. Vidu nad
Ljubljano. Hiša je krit. z opeko ter ima
štiri sobe, dve kuhinji, veliko klet ter zadaj
za hišo vrt. (1000 gld. erarnega dolga lahko
na hiši ostane.)

Pogoji se zvedo pri

166 3-1 **Heleni Jenko**
v Št. Vidu nad Ljubljano št. 1.

Franc Zupan,

vlasuljar

v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 4,

priporočam se prečistiti duhovščini in sl. občinstvu za
izdelovanje vsakovrstnih moških
in ženskih vlasulj

do najfinjšega izdelka. — Nadalje vsa

umetna pletenja in kite iz lepih las.

Postrežba natančna. 49 48-12

Bogdan Oblak,

urar

na Vrhniki pri Ljubljani.

se najljubneje priporočam

za napravo novih ali po-
pravo starih stolpnih ur.

Moje ure so iz najboljšega blaga
in posebno trpežnega dela. Izde-
lujem jih po najnovejšem in naj-
boljšem načinu, in ker so mate-
matične natančno uravnane, ka-
žejo čas tako točno, da jih ni
treba regulovati. 51 25-6

Cene so nizke. Jamstvo 5 let.
Proračuni na zahtevo brezplačne.

Štev. 12.

163 2-1

Razpis.

Zaradi oddaje zidarskega, klesarskega in ključavničarskega dela za
zgradbo ograje pri okrožni bolnici v Postojni vsila se boče v občinski pisarni
v Postojni

dné 10. marca t. l. ob 11. uri dopoldne

javna manjševalna dražba.

Načrt, proračun in dotični pogoji so razgrnjeni pri županstvu v Postojni, kjer si jih
more ob navadnih uradnih urah vsakdo ogledati.

Zastop zdravstvenega okrožja v Postojni,

dné 20. febru-arija 1900.

Dobiva se povsod.

927 (36-11)

Sarg's Kalodont

Najboljše in najcenejše sredstvo za čiščenje zob.

Št. 6861.

169 3-1

Razglas.

V smislu §. 15 občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dné 5. avgusta
1887. l., št. 22. dež. zak.) naznanja se javno, da so

imeniki volilnih upravičencev

za letošnje dopolnilne volitve v občinski svet sestavljeni in da se smejo od ponedeljka dné
26. t. m. naprej skoz 14 dnij tukaj pregledavati in proti njim vlagati ugovori.
O pravočasno vloženi ugovori bo razsojal občinski svet.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 22. febru-arija 1900.

Priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar,

665 26-15

na Dunajski cesti v Ljubljani,
priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu,
ravno tako tudi

**nihalnih, stenskih
in budilnih ur**

in le dobre do najfinjših kakovosti po naj-
nižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in
budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Najboljši in najcenejši šivalni stroji raznih sistemov

Cenj. gg. ženinom in nevestam

priporočam izredno veliko svojo zalogo
srebrnine in zlatnine, srebrnih in zlatih žepnih, stenskih ur,
budilnic, verižic, prstanov, uhanov, zapestnic
Dobiti je tudi **krasna namizna oprava** (žlice, vilice in noži) iz pravega in
kina-srebra, vse po najnižji tovarniški ceni.

Blago je solidno, oblika predmetov najnovejša. — Ceniki so zastoj na razpolago.
V obilni obisk se najljubše priporoča

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, na velikem trgu nasproti rotovžu.

Kolesa Stryia-model 1900
so vže v zalogi.

48 7

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.**

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in poštено po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Precažite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bo hvala tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 250 52-51

Ana Hofbauer,
imejateljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Josip Kastelic,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4.

priporoča se prečastiti duhovščini v

izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno

taburjev, površnikov itd.

Izdelujem **birete, cingulum** in vsakovrstne šemisete,
kakor tudi **vsa druga v to stroko spadajoča dela**
natančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me blagovolí počastiti s
cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da
izvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost preč. naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno
krojaško delavnico, v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri.

86 4

Zunanji naročila točna. — Cene primerno nizke.

Advokat dr. Karl Triller

usoja se naznanjati, da **otvori** z dnem 1. marca 1900

svojo pisarno

zopet

164 3-1

v Ljubljani, Dalmatinove ulice šte. 9

(vogal Kolodvorskih ulic) v Štrukljevi hiši.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-tiskarskih,
stavbenih in galanterijskih del.

ANTON BELEC

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje in ima v zalogi **cerkvene svetilnice ali stalnice**, dve po: iz kosi-
tarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz topaka
40, 50 gld.; **obhajilne svetilnice** iz kositarja po 2 gld., iz medenine
po 5, 8, 10 gld.; **pušice z zvončki** za pobiranje miloščine, iz kositarja po
gld. 1-50, iz medenine po 5 gld.; **štedilna železna ognjišča**, vsa železna
in tudi razna za vzidanje. 20 8

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih žlebov in strelovodov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd. — S krtevjo
zvonikov prevzema ob enem tesarska dela.

Leopold Tratnik

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27

priporoča **prečast. duhovščini** in slav.
cerkvenim predstojnikom svoje izdelke in zalogo

**cerkvenih posod
in orodja**

po nizkih
cenah.

161 20-2

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vred-
nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
984 26 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.

Reservni zaklad nad 7,500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plzni, Budejovicah, Pardubicah,
Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dne 23. februarija.

Skupni državni dolg v notah	99-70
Skupni državni dolg v srebru	99-70
Avstrijska zlata renta 4%	98-65
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99-55
Ogerska zlata renta 4%	98-65
Ogerska krona renta 4%, 200	99-55
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	126-—
Kreditne delnice, 160 gld.	236-15
London vista	242-47
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. val.	118-25

Dne 23. februarija

20 mark	23-63
20 frankov (napoleonor)	19-28
Italijanski bankovci	89-80
C. kr. cekini	11-38
3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	163-50
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160-20
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	200-50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97-10
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141-—
Dunavske pravne srečke 5%	257-25

Dunavske pravne posojila l. 1878	107-25
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96-10
Prireditne obveznice državne železnice	88-25
južne železnice 3%	69-50
južne železnice 5%	100-75
dolenjskih železnice 4%	99-25
Kreditne srečke, 100 gld.	395-25
4% srečke dunav. parobr. družba, 100 gld.	340-—
Avstrijskega rubešega križna srečke, 10 gld.	42-50
Ogerskega	5
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	22-65
Rudolfove srečke, 10 gld.	13-40
	62-—

Saimove srečke, 40 gld.	172-50
St. Genčis srečke, 40 gld.	180-—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	178-—
Ljubljanske srečke	50-—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	124-—
Akcije Ferdinandove sav. želez., 1000 gl. st. v.	299-50
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	78-80
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	26-90
Splošna avstrijska stavbinska družba	97-50
Montanska družba avstr. plan.	273-85
Trbovejska premogarska družba, 70 gld.	323-—
Papirnih rubljev 100	255-50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobika. — Promese za vsako žrebanje.
Kulacina izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba

M E R C U R
I., Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče višecga
obrota pri popolni varnosti

naloženih glavnice.